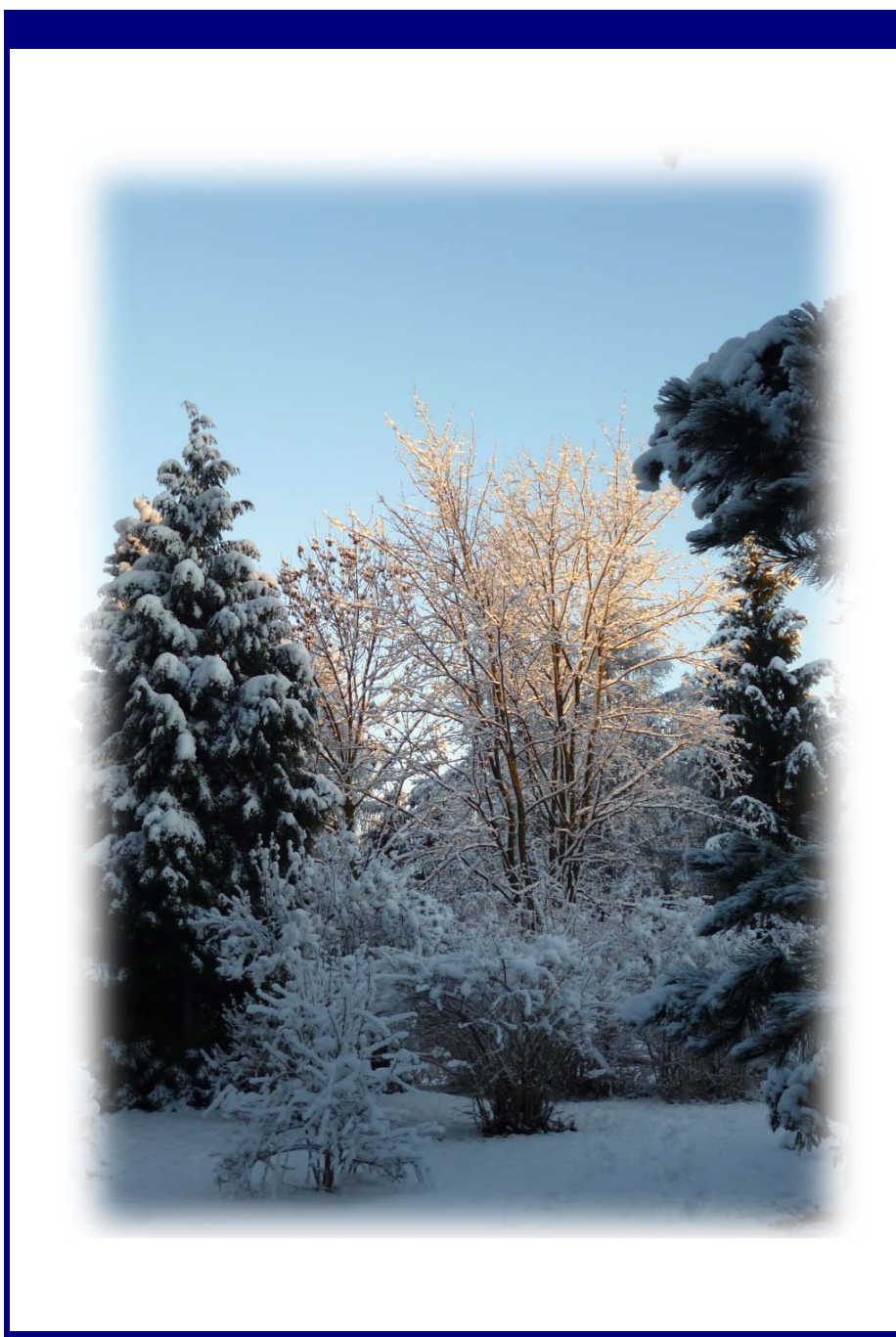

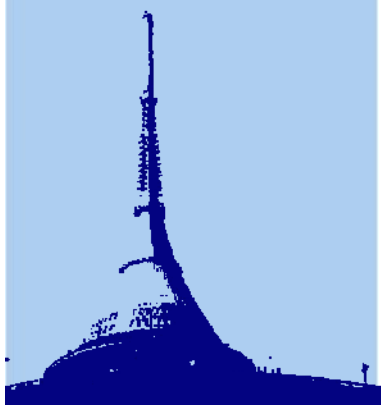

AKTUALIZACE ZPRÁVY O ZDRAVÍ 2012

- zdravotní stav

LIBERECKÝ KRAJ

Aktualizace zprávy o zdraví 2012 - zdravotní stav

Autoři: MUDr. Vladimír Valenta, Ph.D.
Ing. Giljan Dobrevová
MUDr. Věra Tučková
MUDr. Jiří Bartoš, MBA

Adresa: Krajská hygienická stanice Libereckého kraje se sídlem v Liberci
Husova 64
460 01 Liberec 1

Telefon: (+420) 485 253 111
Fax: (+420) 485 105 864
E-mail: sekretariat@khslibc.cz
Web: www.khslibc.cz

Obsah

1. Zdravotní stav obyvatel – obecná část	
1.1. Počet obyvatel podle vybraných věkových skupin	5
1.2. Střední délka života při narození	5
1.3. Standardizovaná úmrtnost	6
1.4. Počet hospitalizovaných v nemocnicích podle příčin hospitalizace.....	8
1.5. Incidence novotvarů	8
1.6. Incidence vybraných infekčních onemocnění.....	9
2. Indikátory k vybraným cílům Zdravotní politiky Libereckého kraje	
2.1. Cíl č.3 – Zdravý start do života a cíl č. 4 – Zdraví mladých	
2.1.1. Počet živě narozených.....	10
2.1.2. Kojenecká úmrtnost	11
2.1.3. Vývoj podílu dětí kojených 6 měsíců a déle.....	11
2.1.4. Rodičky podle státní příslušnosti v porodnicích kraje	12
2.1.5. Živě narození s vrozenou vadou.....	12
2.1.6. Počet zemřelých dětí a mladistvých v důsledku poranění, nehod a dalších následků vnějších příčin	13
2.1.7. Počet týraných a sexuálně zneužívaných dětí z evidencí praktických lékařů pro děti a dorost.....	13
2.2. Cíl č. 5 – Zdravé stárnutí	
2.2.1. Střední délka života	14
2.2.2. Pacienti dispenzarizovaní pro vybraná onemocnění z evidencí praktických lékařů pro dospělé	14
2.2.3. Podíl ošetření praktickými lékaři pro dospělé v návštěvní službě.....	15
2.2.4. Pacienti domácí zdravotní péče v Libereckém kraji	15
2.2.5. Počet hospitalizovaných ve věku 65 let a více	16
2.2.6. Soběstačnost seniorů	16
2.3. Cíl č. 6 – Zlepšení duševního zdraví	
2.3.1. Počet pacientů léčených v psychiatrických ambulancích	18
2.3.2. Počet hospitalizovaných pro opilost.....	18
2.3.3. Pacienti ambulantně léčení pro patologické hráčství.....	19
2.3.4. Standardizovaná úmrtnost pro úmyslné sebepoškození	20
2.3.5. Počet zemřelých pro úmyslné sebepoškození dle pohlaví, věku a okresu bydliště	21
2.3.6. Počet zemřelých pro úmyslné sebepoškození dle pohlaví, okresu bydliště a rodinného stavu.....	23
Cíl č. 8 Snížení výskytu neinfekčních nemocí	
2.4. Cíl č. 8.1 – Kardiovaskulární onemocnění	
2.4.1. Vývoj počtu zemřelých na kardiovaskulární onemocnění ve věku 0-64 let	24

2.4.2.	Vývoj standardizované úmrtnosti na kardiovaskulární onemocnění	24
2.4.3.	Počet zemřelých na kardiovaskulární onemocnění ve věku 0-64 let podle skupin diagnóz.....	25
2.4.4.	Ukončené případy pracovní neschopnosti pro kardiovaskulární onemocnění.....	26
2.5.	Cíl č. 8.2 – Nádorová onemocnění	
2.5.1.	Vývoj počtu zemřelých na nádorová onemocnění ve věku 0-64 let	26
2.5.2.	Vývoj standardizované úmrtnosti na nádorová onemocnění	27
2.5.3.	Vývoj počtu zemřelých na rakovinu průdušky, průdušnice a plíce ve věku 0-64 let	27
2.5.4.	Vývoj standardizované úmrtnosti na rakovinu průdušky, průdušnice a plíce	28
2.5.5.	Současné trendy v epidemiologii nádorových onemocnění	28
2.5.6.	Počet zemřelých na nádorová onemocnění ve věku 0-64 let podle skupin diagnóz - absolutně.....	38
2.5.7.	Počet zemřelých na nádorová onemocnění ve věku 0-64 let podle skupin diagnóz – na 100 tisíc obyvatel.....	39
2.5.8.	Hlášená onemocnění zhoubnými novotvary a novotvary in situ - muži	40
2.5.9.	Hlášená onemocnění zhoubnými novotvary a novotvary in situ - ženy	41
2.6.	Cíl č. 8.3 – Diabetes mellitus	
2.6.1.	Vývoj počtu léčených diabetiků podle typu komplikací	43
2.7.	Cíl č. 8.5 – Orální zdraví	
2.7.1.	Počet ošetření a podíl preventivních prohlídek u praktických zubních lékařů	45
2.8.	Cíl č. 9 – Snížení výskytu poranění způsobených násilím a úrazy	
2.8.1.	Hospitalizovaní obyvatelé Libereckého kraje pro úraz podle vnějších příčin úrazu.....	46
	Názvy a označení onemocnění dle mezinárodní klasifikace nemocí MKN-10	47
	Zdroje dat	49

Značky v tabulkách

Ležatá čárka (-)	v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval
Nula (0; 0,0; 0,00)	znamená, že se jev vyskytl, ale hodnota vypočteného ukazatele je menší než polovina jednotky použité v tabulce
Tečka (.)	na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý
Ležatý křížek (x)	značí, že zápis není možný z logických důvodů

1. Zdravotní stav obyvatel – obecná část

1.1. Počet obyvatel podle vybraných věkových skupin

Okres, kraj, ČR	Počet obyvatel k 1.7.2011	ve věkové skupině							
		0-14 let		15-19 let		20-64 let		nad 65 let	
		abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
Česká Lípa	103 212	16 328	15,8	5 983	5,8	67 503	65,4	13 398	13,0
Jablonec n. Nisou	89 802	13 415	14,9	4 810	5,4	57 446	64,0	14 131	15,7
Liberec	170 291	26 187	15,4	9 050	5,3	109 509	64,3	25 545	15,0
Semily	74 827	10 879	14,5	4 264	5,7	46 782	62,5	12 902	17,2
Liberecký kraj	438 132	66 809	15,2	24 107	5,5	281 240	64,2	65 976	15,1
Česká republika	10 496 672	1 531 859	14,6	560 122	5,3	6 735 476	64,2	1 669 215	15,9

Pozn.: Počet obyvatel v roce 2011 korigován výsledky SLDB a proto není navázán na předchozí rok.

Liberecký kraj vznikl společně s dalšími 13 kraji k 1.1.2000. Rozlohou je nejmenším krajem v České republice (zabírá pouze 4 % z celého jejího území), počtem obyvatel pak druhým nejmenším. Ke konci roku 2011 v něm žilo téměř 440 tisíc obyvatel s obvyklou nepatrnou převahou žen (51,0 %). Příznivý vývoj přirozeného přírůstku se postupně začíná zpomalovat, narodilo se o 426 osob více než jich v roce 2011 zemřelo, což představuje nárůst o 0,9 ‰ (v roce 2010 to bylo o 2,0 ‰). Do Libereckého kraje se přistěhovalo o 254 osob více, než se odstěhovalo. Celkový přírůstek obyvatel tak činil 680 osob (1,6 ‰). Tato míra celkového přírůstku odpovídala celorepublikovému průměru (1,8 ‰), zde bylo však na rozdíl od Libereckého kraje větší přispění migrace než přirozeného přírůstku.

Celkově patří Liberecký kraj ke krajům s mladším obyvatelstvem. Mezi okresy jsou z hlediska věkové struktury značné rozdíly. Obyvatelstvo českolipského okresu patří k nejmladšímu v České republice vůbec, v okrese Semily žije naopak spíše obyvatelstvo starší.

1.2. Střední délka života při narození

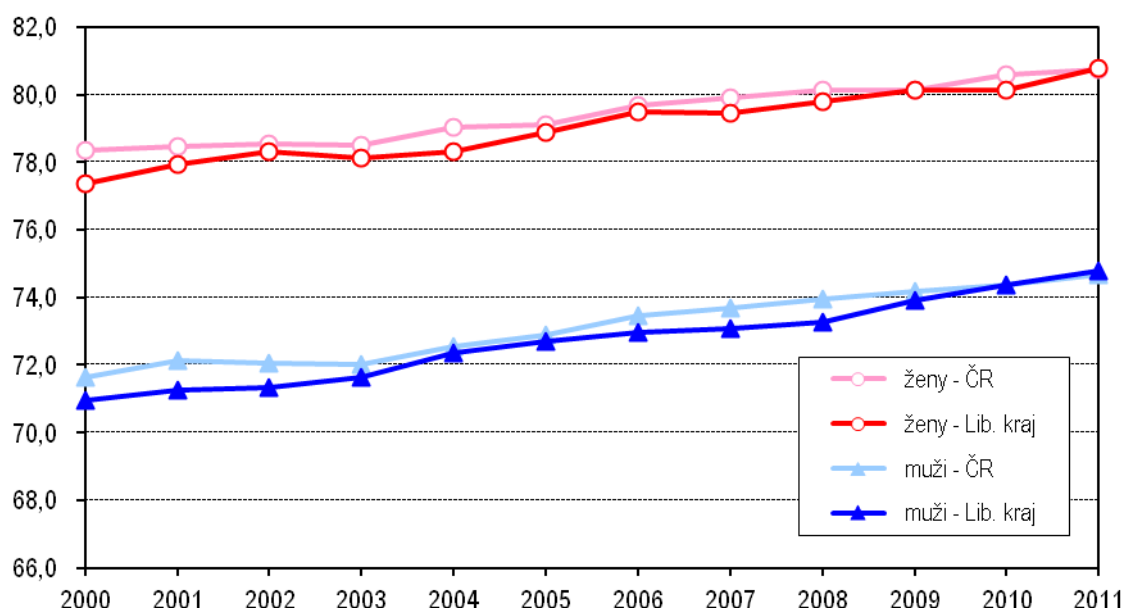
Rok 2011

Území	Střední délka života při narození	
	ženy	muži
Liberecký kraj	80,8	74,8
Česká republika	80,7	74,7

Pozn.: Za kraje je střední délka života počítána jako dvouletý průměr (v tomto případě z let 2010 a 2011).

Střední délka života při narození (někdy též naděje dožití při narození) dosáhla v období let 2010-2011 (pro kraje počítána vždy za dvouleté období) u žen 80,8 let a u mužů 74,8 let a poprvé mírně překročila průměr v České republice. Biologického maxima však ještě nebylo dosaženo, průměrné hodnoty v původních patnácti zemích EU byly v roce 2010 u žen 83,8 a mužů 78,4 let (zdroj Světová zdravotnická organizace, HFA-DB 2012).

**Střední délka života při narození
- vývoj v letech 2000-2011**

1.3. Standardizovaná úmrtnost

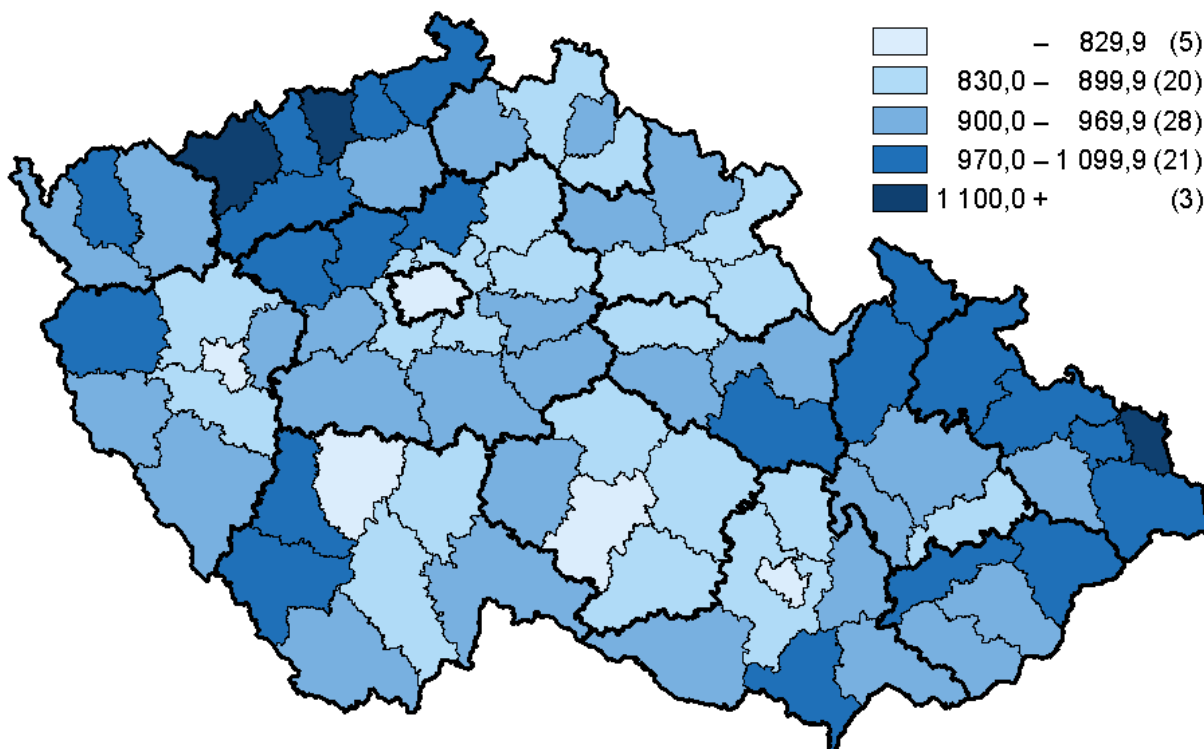
Rok 2011

Okres, kraj, ČR	Standardizovaná úmrtnost				
	celkem	dle příčin			
		nemoci oběhové soustavy	novotvary	poranění a otravy	úmyslné sebepoškození
Česká Lípa	735,8	338,3	198,8	49,8	18,9
Jablonec n. Nisou	707,8	333,2	202,6	65,6	10,4
Liberec	685,0	330,0	190,0	48,1	8,8
Semily	664,6	328,7	166,8	58,4	14,9
Liberecký kraj	696,9	332,6	190,2	54,0	12,6
Česká republika	708,4	331,5	189,1	47,2	13,6

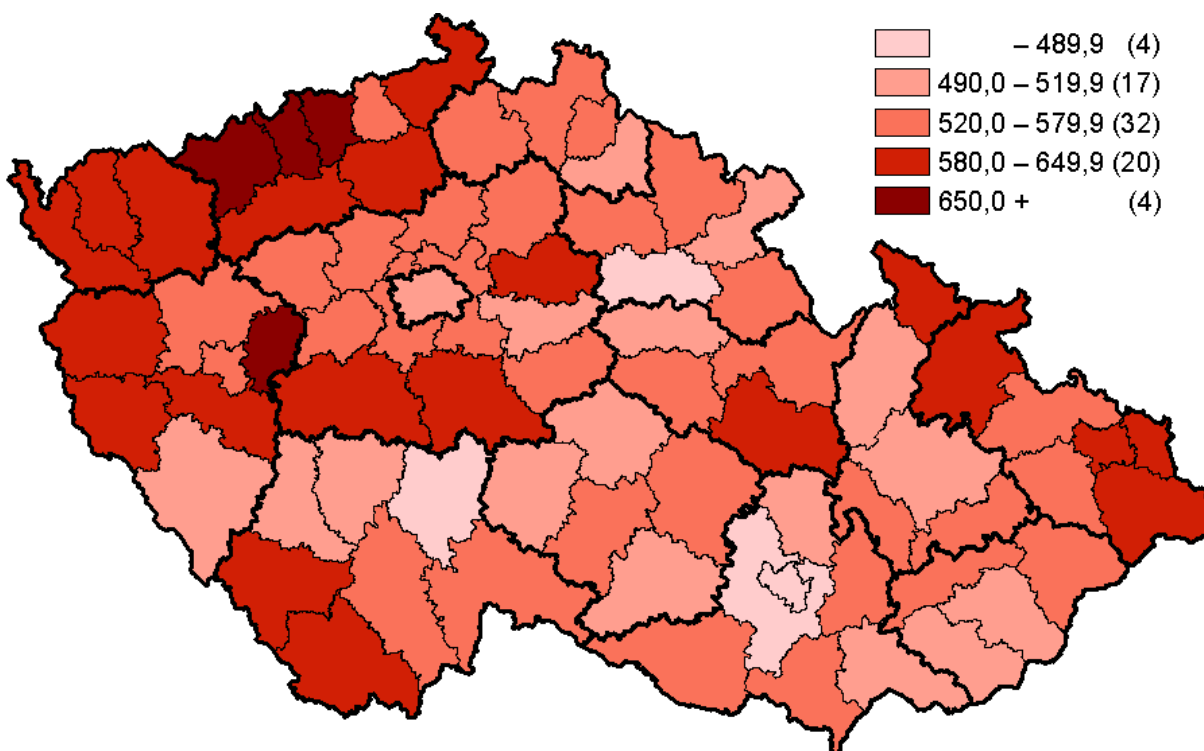
Pozn.: Za standard zvolena věková struktura teoretické evropské populace.

Rozložení standardizované úmrtnosti (tzn. úmrtnosti po vyloučení vlivu věkové struktury) v okresech České republiky zobrazují následující dvě mapy.

Standardizovaná úmrtnost mužů

Standardizovaná úmrtnost žen

1.4. Počet hospitalizovaných v nemocnicích podle příčin hospitalizace

Rok 2011

Bydliště pacienta (okres, kraj, ČR)	Počet hospitalizovaných			
	celkem	dle příčin hospitalizace		
		nemoci oběhové soustavy	novotvary	poranění a otravy
Česká Lípa	24 408	3 880	1 619	2 096
Jablonec nad Nisou	19 522	2 968	1 454	1 881
Liberec	33 182	4 446	2 282	3 249
Semily	29 451	4 934	1 929	3 406
Liberecký kraj	106 563	16 228	7 284	10 632
Česká republika	2 195 676	316 032	181 999	191 469

Zdrojem dat je Národní registr hospitalizovaných. V tabulce jsou uvedeny případy hospitalizací obyvatel Libereckého kraje v nemocnicích České republiky. Jednotkou případu je ukončení hospitalizace na oddělení. Výsledné hodnoty jsou tedy navýšené o překlady mezi odděleními nemocnice.

1.5. Incidence novotvarů

Rok 2009

Okres, kraj, ČR	Incidence novotvarů standardizovaná na evropský standard	
	zhoubné novotvary a novotvarů in situ celkem	zhoubné novotvary a novotvarů in situ bez dg C44
Česká Lípa	445,8	391,8
Jablonec nad Nisou	594,5	429,2
Liberec	601,3	488,8
Semily	531,7	421,6
Liberecký kraj	553,8	442,7
Česká republika	584,8	449,1

Pozn.: dg C44 - jiný zhoubný novotvar kůže

Zdrojem dat je Národní onkologický registr. Jedná se o počet hlášených onemocnění na 100 tisíc obyvatel s vyloučením vlivu věkové struktury (standardizací na evropskou populaci). Vzhledem k důkladným kontrolám dat o zhoubných novotvarech jsou definitivní údaje publikovány s dvouletým zpožděním.

1.6. Incidence vybraných infekčních onemocnění

Zdrojem dat jsou EPIDAT (program k zajištění povinného hlášení, evidence a analýzy výskytu infekčních nemocí v ČR), Registr pohlavních nemocí a Registr tuberkulózy.

Dg. tuberkulóza zahrnuje kromě tuberkulózy dýchacího ústrojí i tuberkulózu jiných orgánů. Dg. virové hepatitidy zahrnuje virovou hepatitidu A, akutní a chronickou virovou hepatitidu B a akutní a chronickou hepatitidu C. Mezi akutní průjmová onemocnění jsou počítána pouze dvě nejčastěji se vyskytující bakteriální onemocnění a to onemocnění vyvolané salmonelami a onemocnění vyvolané *Campylobacter jejuni*.

Rok 2011

Okres, kraj, ČR	Počet hlášených onemocnění				
	Syfilis	Gonokoková infekce (kapavka)	Tuberkulóza	Akutní průjmová onemocnění (salmonelóza a kampylobakteriόza)	Virové hepatitidy
	absolutně				
Česká Lípa	5	4	7	115	14
Jablonec nad Nisou	4	8	-	162	10
Liberec	7	14	7	330	44
Semily	1	-	3	176	3
Liberecký kraj	17	26	17	783	71
Česká republika	737	709	609	27 406	1 431
	na 100 tisíc obyvatel				
Česká Lípa	4,8	3,9	6,8	111,4	13,6
Jablonec nad Nisou	4,5	8,9	-	180,4	11,1
Liberec	4,1	8,2	4,1	193,8	25,8
Semily	1,3	-	4,0	235,2	4,0
Liberecký kraj	3,9	5,9	3,9	178,7	16,2
Česká republika	7,0	6,8	5,8	261,1	13,6

Pozn.: V roce 2011 nejsou v celkovém počtu virových hepatitid v České republice započteny případy chronické hepatitidy B, data nejsou k dispozici.

2. Indikátory k cílům „Zdraví 21“

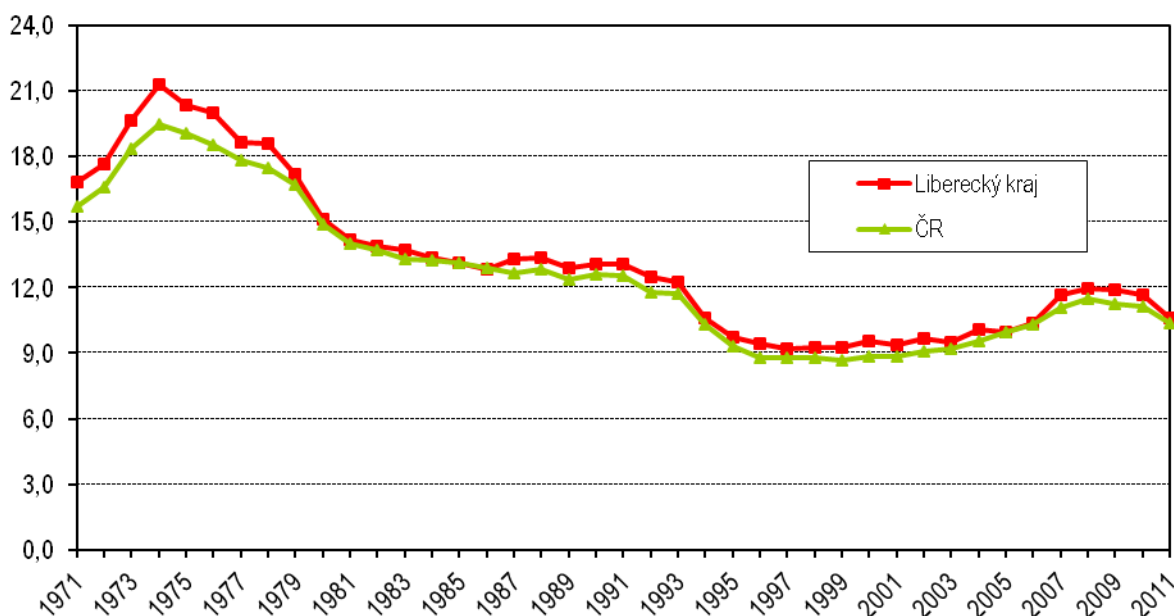
2.1. Cíl č. 3 – Zdravý start do života a cíl č. 4 – Zdraví mladých

2.1.1. Počet živě narozených dětí

	Rok								
	2000	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	absolutně								
Liberecký kraj	4 090	4 312	4 271	4 466	5 045	5 220	5 206	5 120	4 654
Česká republika	90 190	97 664	102 211	105 831	114 632	119 570	118 348	117 153	108 673
	na 1 tisíc obyvatel								
Liberecký kraj	9,5	10,1	10,0	10,4	11,7	12,0	11,9	11,7	10,6
Česká republika	8,8	9,6	10,0	10,3	11,1	11,5	11,3	11,1	10,4

V roce 2008 kulminoval trend v počtu narozených dětí a od roku 2009 dochází každoročně jak v Libereckém kraji tak v celé České republice k meziročnímu poklesu. Období růstu porodnosti končí, populačně nejsilnější ročníky žen narozených v polovině 70. let se postupně dostávají za věk nejvyšší intenzity plodnosti. Úhrnná plodnost (počet živě narozených dětí jedné ženě během jejího reprodukčního období) se ale ani v tomto období vyšší porodnosti nepřiblížila k hranici prosté reprodukce (hodnota úhrnné plodnosti rovna 2,1), v roce 2011 poklesla o 1 desetinu jak v Libereckém kraji (z 1,6 na 1,5) tak v ČR (z 1,5 na 1,4).

Živě narození na 1 tisíc obyvatel v letech 1970-2011

2.1.2. Kojenecká úmrtnost

Okres, kraj, ČR	Průměry let						
	2000-2004	2002-2006	2003-2007	2004-2008	2005-2009	2006-2010	2007-2011
Česká Lípa	5,3	6,0	5,0	4,6	4,8	2,9	3,1
Jablonec nad Nisou	5,3	3,9	3,6	3,6	3,2	3,6	3,7
Liberec	3,6	4,1	3,9	4,3	4,2	3,4	3,0
Semily	2,4	2,1	1,4	0,8	1,0	0,7	1,3
Liberecký kraj	4,2	4,3	3,7	3,7	3,6	2,9	2,9
Česká republika	4,0	3,7	3,5	3,3	3,1	3,0	2,8

Kojenecká úmrtnost = počet zemřelých do 1 roku věku na 1 000 živě narozených

Pro vyloučení náhodných odchylek jsou v tabulce uvedeny pětileté klouzavé průměry kojenecké úmrtnosti.

2.1.3. Vývoj podílu dětí kojených 6 měsíců a déle

Rok	Liberecký kraj		Česká republika	
	Počet dětí při roční prohlídce	z toho dětí kojené 6 měsíců a déle (v %)	Počet dětí při roční prohlídce	z toho dětí kojené 6 měsíců a déle (v %)
2001	3 921	23,4	89 808	28,4
2002	3 918	24,5	89 552	31,7
2003	3 950	28,0	91 299	35,1
2004	3 994	29,9	92 588	35,8
2005	4 115	34,2	95 138	38,3
2006	4 093	36,0	100 632	40,9
2007	4 468	34,5	104 474	38,4
2008	4 796	34,6	115 598	36,8
2009	4 880	37,5	117 268	37,4
2010	4 803	37,2	114 342	38,6
2011	4 544	40,0	114 060	40,1

Zdrojem dat jsou roční statistická zjišťování o činnosti praktických lékařů pro děti a dorost. Délka kojení je zjišťována při roční prohlídce dítěte.

2.1.4. Rodičky podle státní příslušnosti v porodnicích Libereckého kraje

Období	Občanka ČR	Občanka ostatních států EU	Občanka států mimo EU	Celkem	Podíl rodiček z jiných států (v %)
Rok 2005	4 263	56	43	4 362	2,3
Rok 2006	4 442	82	96	4 620	3,9
Rok 2007	5 085	76	139	5 300	4,1
Rok 2008	5 354	92	215	5 661	5,4
Rok 2009	4 991	113	176	5 280	5,5
Rok 2010	5 069	114	155	5 338	5,0
Rok 2011	4 485	123	146	4 754	5,7

Zdrojem dat je Národní registr rodiček.

2.1.5. Počet živě narozených s vrozenou vadou na 10 tisíc živě narozených

	Rok							
	2000	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Liberecký kraj	298,3	320,0	327,8	338,1	386,5	342,9	445,6	437,5
Česká republika	414,5	375,8	372,3	356,6	398,0	390,1	393,2	432,9

Jedná se o živě narozené děti s vrozenou vadou zjištěnou do 1 roku života dítěte. Údaje jsou uváděny podle roku narození dítěte. V roce 2010 se s vrozenou vadou v Libereckém kraji narodilo 224 dětí.

2.1.6. Počet zemřelých dětí a mladistvých (0-19 let) v důsledku poranění, nehod a dalších následků vnějších příčin

	Rok								
	2000	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Liberecký kraj								
Počet zemřelých pro poranění	20	10	14	13	19	10	14	8	18
z toho pro dopravní nehody	9	3	7	8	4	3	1	2	5
sebevraždy	-	1	-	1	1	1	1	3	4
napadení (útok)	1	-	-	-	-	-	-	-	-
	Česká republika								
Počet zemřelých pro poranění	411	307	300	277	282	234	221	208	206
z toho pro dopravní nehody	199	129	147	126	118	101	81	148	80
sebevraždy	54	51	43	45	31	46	32	44	46
napadení (útok)	17	9	5	3	11	5	5	3	7

Na 100 tisíc dětí a mladistvých připadlo v roce 2011 v Libereckém kraji 20 úmrtí v důsledku poranění, nehod a dalších následků vnějších příčin, v celé České republice to bylo na stejný počet dětí a mladistvých 10 úmrtí.

2.1.7. Počet týraných a sexuálně zneužívaných dětí z evidencí praktických lékařů pro děti a dorost

	Rok										
	2000	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Liberecký kraj										
Děti (0-14 let)	31	16	20	17	28	29	23	9	16	10	17
Dorost (15-18 let)	7	9	5	9	7	7	7	3	3	3	3
	Česká republika										
Děti (0-14 let)	476	423	396	373	396	371	334	345	337	325	351
Dorost (15-18 let)	120	131	145	103	114	88	82	73	91	100	96

Zdrojem dat jsou roční statistická zjišťování o činnosti praktických lékařů pro děti a dorost. V tabulce jsou uvedeny počty týraných a sexuálně zneužívaných dětí, které podchytili a následně do statistik uvedli praktičtí lékaři pro děti a dorost.

2.2. Cíl č. 5 – Zdravé stárnutí

2.2.1. Střední délka života

Rok 2011

Území	Střední délka života při narození		Střední délka života ve věku 65 let	
	ženy	muži	ženy	muži
Liberecký kraj	80,8	74,8	18,9	15,5
Česká republika	80,7	74,7	18,8	15,5

Pozn.: Za kraje je střední délka života počítána jako dvouletý průměr (v tomto případě z let 2010 a 2011).

Naděje dožití (střední délka života) při narození se u žen pohybuje přes 80 let, u mužů přes 74 let. Pokud se muž či žena dožijí věku 65-ti let, jejich naděje dožití je v případě žen dalších 19 let a u mužů dalších 15 let.

2.2.2. Pacienti dispenzarizovaní pro vybraná onemocnění z evidencí praktických lékařů pro dospělé

Rok 2011

Vybraná diagnóza	Počet dispenzarizovaných	z toho ve věku (absolutně)		Celkový počet na 1 tisíc obyvatel
		45-64 let	65 a více let	
	Liberecký kraj			
Hypertenzní nemoci	74 944	34 604	30 099	171,1
Ischemické nemoci srdeční	34 547	14 211	18 050	78,9
Cévní nemoci mozku	10 473	3 365	6 858	23,9
	Česká republika			
Hypertenzní nemoci	1 785 068	799 023	749 233	170,1
Ischemické nemoci srdeční	778 146	297 305	439 543	74,1
Cévní nemoci mozku	259 738	73 280	180 933	24,7

Zdrojem dat jsou roční statistická zjišťování o činnosti praktických lékařů pro dospělé. Jedná se o počty dlouhodobě léčených ze všech registrovaných pacientů u daného praktického lékaře, bez ohledu na to, kdo vede dispenzarizaci. Ne ve všech případech vede dispenzarizaci sám praktický lékař, z menší části jsou pacienti pro výše uvedené nemoci dlouhodobě léčeni u odborných lékařů.

2.2.3. Podíl ošetření praktickými lékaři pro dospělé v návštěvní službě (v %)

	Rok									
	2000	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Liberecký kraj	4,8	4,3	4,0	3,8	3,4	3,2	2,9	2,8	2,4	2,4
Česká republika	4,5	4,0	3,8	3,6	3,4	3,1	2,7	2,6	2,5	2,3

Zdrojem dat jsou roční statistická zjišťování o činnosti praktických lékařů pro dospělé.

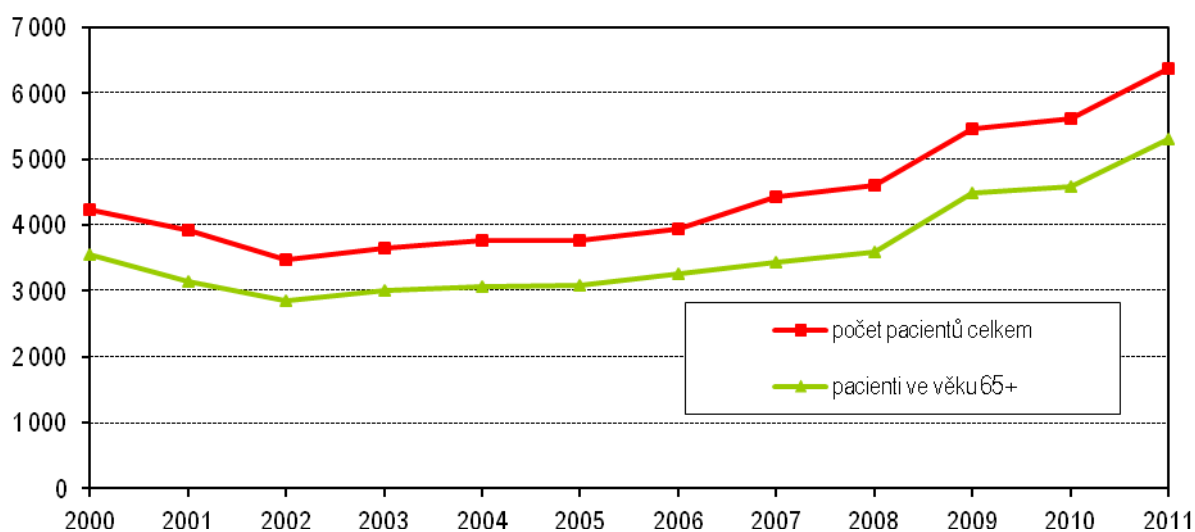
2.2.4. Pacienti domácí zdravotní péče (home care) v Libereckém kraji

Rok 2011

Ukazatel	Počet pacientů	z toho ve věku (absolutně)	
		20-64 let	65 a více let
Celkový počet pacientů	6 379	1 068	5 299
z toho pro chronická onemocnění	5 710	881	4 821
Akutní onemocnění	815	276	538
Pooperační stavy a úrazy	648	213	431
Domácí hospicová péče	384	56	328

Zdrojem dat jsou roční statistická zjišťování o činnosti zdravotnických zařízení.

Vývoj počtu pacientů domácí zdravotní péče v Libereckém kraji

2.2.5. Počet hospitalizovaných v lůžkových zdravotnických zařízeních ve věku 65 let a více

	Rok							
	2001	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Počet hospitalizovaných	23 793	27 614	30 426	29 410	29 784	31 239	32 629	32 759
Průměrná ošetrovací doba	13,9	13,8	11,5	11,8	11,9	11,9	12,0	11,3

Způsob ukončení hospitalizace (v %)

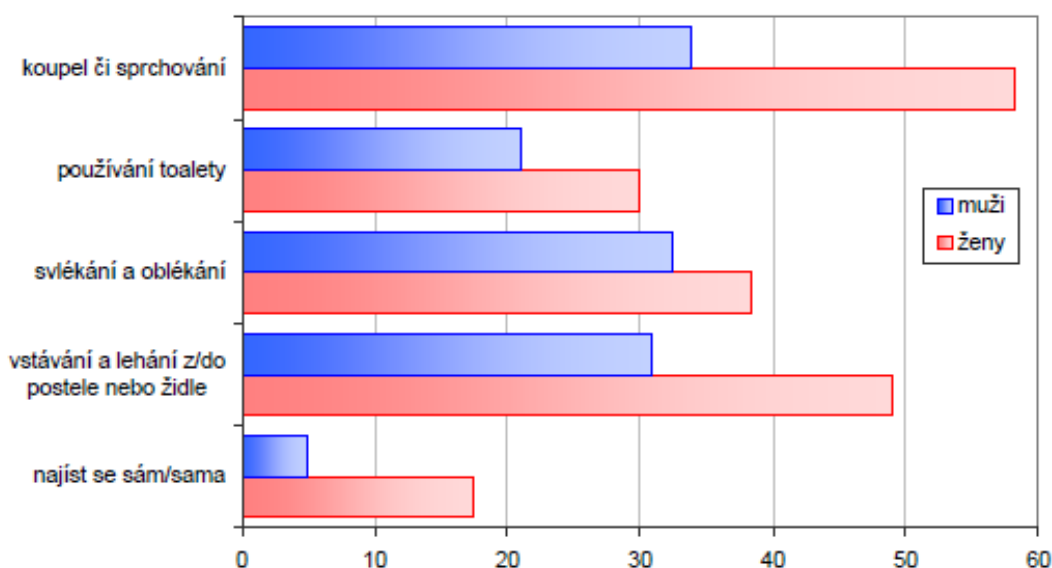
propuštění domů	82,3	81,0	79,6	79,8	77,7	76,1	75,7	75,6
do zařízení soc. péče	1,8	2,0	1,8	2,0	2,4	2,5	2,7	2,8
přeložení do jiného ZZ	6,4	8,6	10,3	10,0	11,3	12,8	13,2	13,4
předčasné ukončení	0,4	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
úmrtí	9,1	8,1	8,0	7,9	8,3	8,3	8,2	7,9

Zdrojem dat je Národní registr hospitalizovaných. V tabulce jsou uvedeny případy hospitalizací obyvatel Libereckého kraje ve všech lůžkových zdravotnických zařízeních České republiky. Z celkového počtu případů byly vyloučeny překlady mezi odděleními, čísla tedy udávají počet pobytů pacienta v nemocnici nebo v odborném léčebném ústavu.

2.2.6. Soběstačnost seniorů

V roce 2008 proběhlo v České republice pravidelné Evropské výběrové šetření o zdraví (EHIS 2008), které mimo jiné zjišťuje také schopnost zvládnání aktivit osobní péče a péče o domácnost. Vzhledem k rozsahu šetření nejsou výsledná data dostupná za menší územní celky než je celá Česká republika.

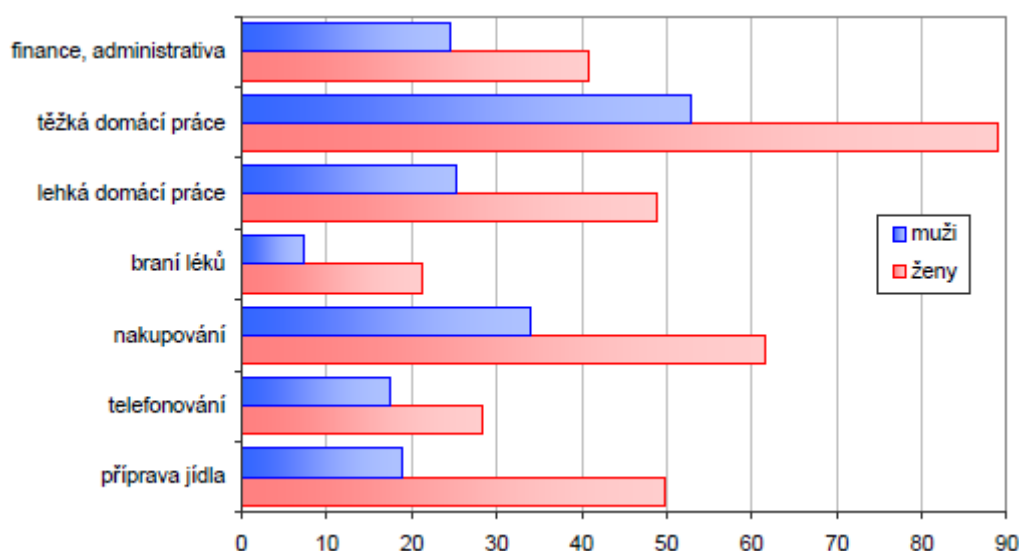
Podíl osob ve věku 75 let a starších s potížemi v oblasti osobní péče (v %)

Podíl osob podle míry potíží s vykonáváním aktivit osobní péče (v %)

Věk	Žádné potíže	Určité potíže	Velké potíže	Není schopen	Žádné potíže	Určité potíže	Velké potíže	Není schopna
	Muži				Ženy			
15–24	100,0	0,0	0,0	0,0	97,5	1,3	1,3	0,0
25–34	100,0	0,0	0,0	0,0	98,9	0,5	0,0	0,5
35–44	97,3	1,3	0,7	0,7	95,1	3,7	0,6	0,6
45–54	93,4	5,3	0,0	1,3	87,9	9,3	2,9	0,0
55–64	89,2	8,9	1,3	0,6	86,4	11,1	2,5	0,0
65–74	84,3	14,3	0,0	1,4	76,8	15,2	5,1	3,0
75+	55,6	31,1	8,9	4,4	34,1	34,1	16,5	15,4
Celkem	93,4	5,1	0,8	0,8	86,5	8,7	2,9	1,8

Podíl osob ve věku 75 let a starších s potížemi v oblasti péče o domácnost (v %)

Podíl osob podle míry potíží s vykonáváním aktivit péče o domácnost (v %)
(vyjma těžkých domácích prací)

Věk	Žádné potíže	Určité potíže	Velké potíže	Není schopen	Žádné potíže	Určité potíže	Velké potíže	Není schopen
	Muži				Ženy			
15–24	98,8	1,3	0,0	0,0	98,1	1,3	0,0	0,6
25–34	99,0	1,0	0,0	0,0	98,9	0,0	0,0	1,1
35–44	97,9	0,7	0,7	0,7	95,8	2,4	1,2	0,6
45–54	91,4	3,9	1,3	3,3	92,0	3,6	3,6	0,7
55–64	92,3	4,5	2,6	0,6	90,4	7,1	1,9	0,6
65–74	90,0	5,7	1,4	2,9	81,3	10,4	4,2	4,2
75+	57,1	21,4	4,8	16,7	32,2	18,4	8,0	41,4
Celkem	93,8	3,4	1,1	1,7	88,3	4,9	2,1	4,7

2.3. Cíl č. 6 – Zlepšení duševního zdraví

2.3.1. Počet pacientů léčených v psychiatrických ambulancích

Vybraná onemocnění (diagnóza MKN-10)	Liberecký kraj absolutně	na 10 000 obyvatel	
		Liberecký kraj	ČR
Organické duševní poruchy	1 386	31,63	64,22
Poruchy vyvolané alkoholem	884	20,18	25,69
Poruchy vyvolané ost. psychoakt. látkami	320	7,30	16,77
Schizofrenie	1 810	41,31	43,37
Afektivní poruchy	3 813	87,03	97,81
Neurotické poruchy	8 254	188,39	205,43
Poruchy osobnosti	839	19,15	25,19
z toho patologické hráčství	28	0,64	1,32
Sexuální poruchy, deviace	186	4,25	3,02
Mentální retardace	742	16,94	19,01
Vývojové poruchy v dětství a adolescenci	1 468	161,47	130,68
Neurčená duševní porucha	29	0,66	1,47

*) Vývojové poruchy v dětství a adolescenci jsou přepočítány na obyvatele ve věku 0-19 let

Zdrojem dat jsou roční statistická zjišťování o činnosti psychiatrických ambulancí. V tabulce je uveden počet prvních ošetření pacienta pro danou diagnózu v roce. Pacient proto může být započítán i více než jednou, v případě, že byl v daném roce léčen pro několik různých onemocnění.

2.3.2. Počet hospitalizovaných pro opilost (dg F10, dle MKN-10)

Rok 2011

Bydliště hospitalizovaného (ORP, kraj)	Počet hospitalizovaných	Průměrná ošetřovací doba	Počet hospitalizovaných	Průměrná ošetřovací doba
	v nemocnicích ČR		v odborných léčebných ústavech ČR	
Česká Lípa	139	4,2	39	46,0
Frýdlant	18	9,3	5	73,6
Jablonec nad Nisou	88	7,7	24	49,8
Jilemnice	23	5,7	18	76,6
Liberec	154	11,8	44	44,1
Nový Bor	52	3,5	13	89,8
Semily	37	2,1	27	51,6
Tanvald	41	4,1	16	31,9
Turnov	79	10,2	12	40,1
Železný Brod	19	7,8	4	33,3
Liberecký kraj	650	7,3	202	51,3

Zdrojem dat je Národní registr hospitalizovaných. V tabulce jsou uvedeny případy hospitalizací obyvatel správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP) Libereckého kraje v lůžkových zařízeních v ČR. Jedná se o případy hospitalizace se základní diagnózou F10 – Poruchy duševní a poruchy chování způsobené užíváním alkoholu. Jednotkou případu je ukončení hospitalizace na oddělení. Překlady mezi odděleními se však v případě této diagnózy vyskytují pouze výjimečně.

2.3.3. Pacienti ambulantně léčení pro patologické hráčství

Rok	Muži	Ženy	Celkem	v tom věková skupina			Nově zjištěná onemocnění *)
				0 - 14 let	15 -19 let	20 let a více	
Liberecký kraj							
2000	32	3	35	-	2	33	15
2001	22	-	22	-	-	22	12
2002	23	1	24	-	-	24	16
2003	26	2	28	-	1	27	15
2004	29	2	31	-	-	31	20
2005	35	-	35	-	-	35	17
2006	33	1	34	-	-	34	10
2007	16	-	16	-	-	16	7
2008	18	1	19	-	3	16	12
2009	30	3	33	-	-	33	16
2010	12	6	18	-	1	17	11
2011	24	4	28	-	1	27	11
Česká republika							
2000	802	54	856	7	89	760	421
2001	985	74	1 059	1	185	873	429
2002	1 036	105	1 141	1	140	1 000	435
2003	1 110	96	1 206	3	171	1 032	411
2004	1 375	111	1 486	1	84	1 401	494
2005	1 325	79	1 404	1	131	1 272	602
2006	1 225	116	1 341	2	84	1 255	579
2007	1 126	122	1 248	1	73	1 174	471
2008	1 298	85	1 383	5	154	1 224	492
2009	1 304	131	1 435	3	79	1 353	600
2010	1 315	141	1 456	-	45	1 411	491
2011	1 208	177	1 385	2	50	1 333	477

*) Onemocnění zjištěná poprvé v životě pacienta

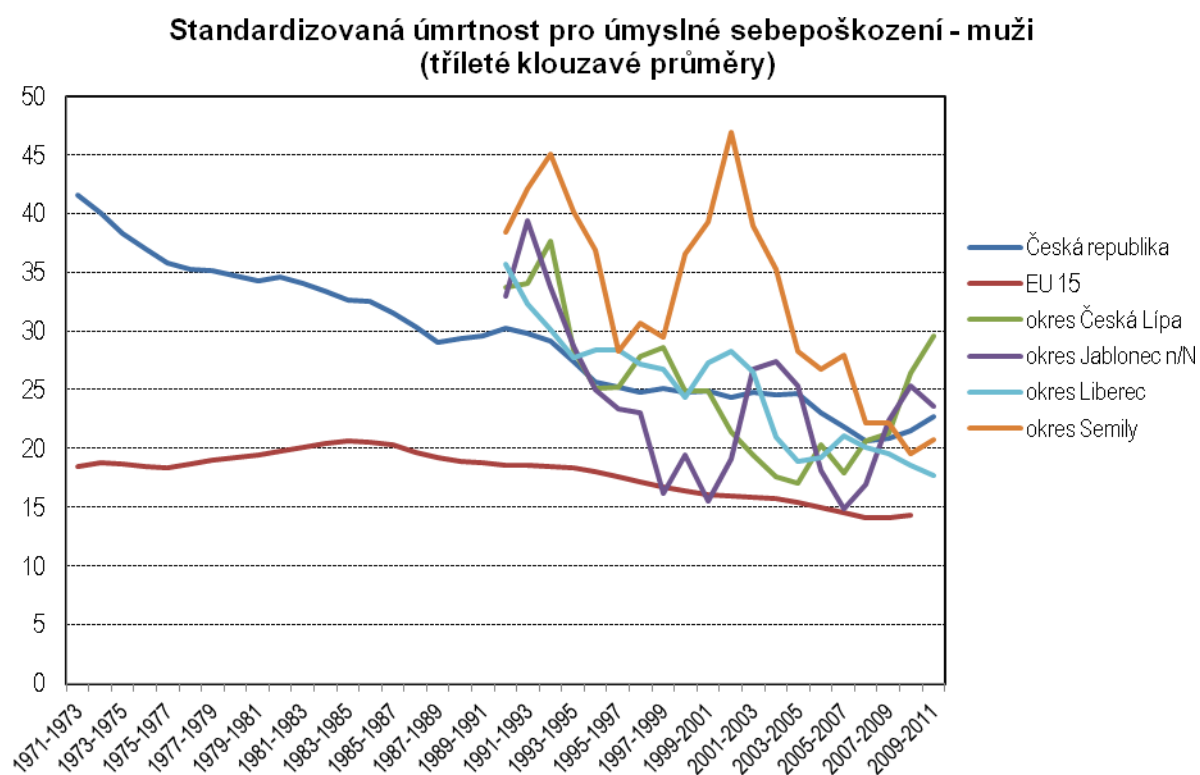
Zdrojem dat jsou roční statistická zjišťování o činnosti psychiatrických ambulancí. Jedná se o počet prvních ošetření pacienta pro diagnózu F63.0 – Patologické hráčství, kompulsivní hráčství - v příslušném roce.

2.3.4. Standardizovaná úmrtnost pro úmyslné sebepoškození

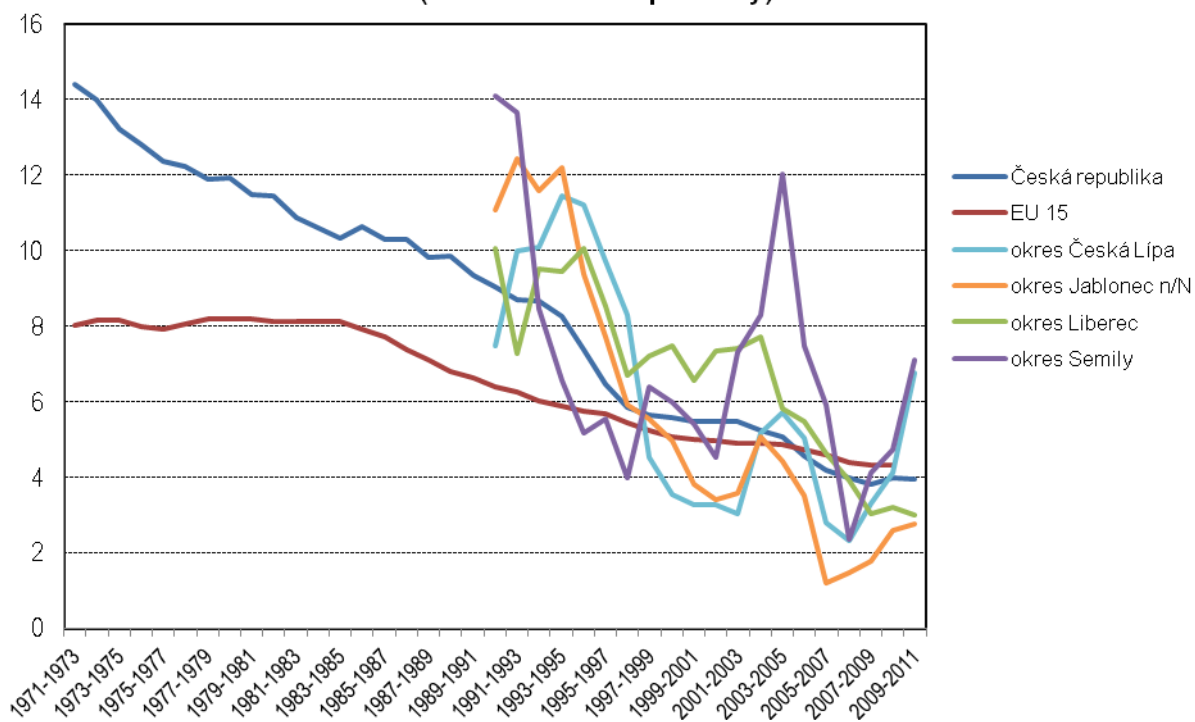
Rok 2011

Okres, kraj, ČR	Standardizovaná úmrtnost pro úmyslné sebepoškození	
	muži	ženy
Česká Lípa	30,2	9,7
Jablonec n. Nisou	19,1	3,2
Liberec	16,1	1,8
Semily	18,3	12,6
Liberecký kraj	20,6	5,9
Česká republika	23,6	4,1

Pozn.: Za standard zvolena věková struktura teoretické evropské populace.

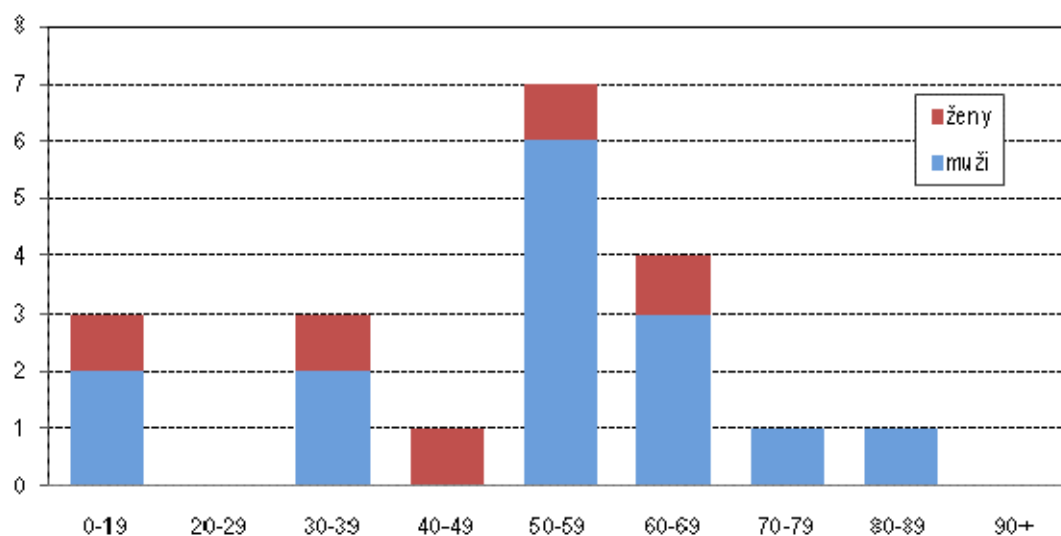

**Standardizovaná úmrtnost pro úmyslné sebepoškození - ženy
(tříleté klouzavé průměry)**

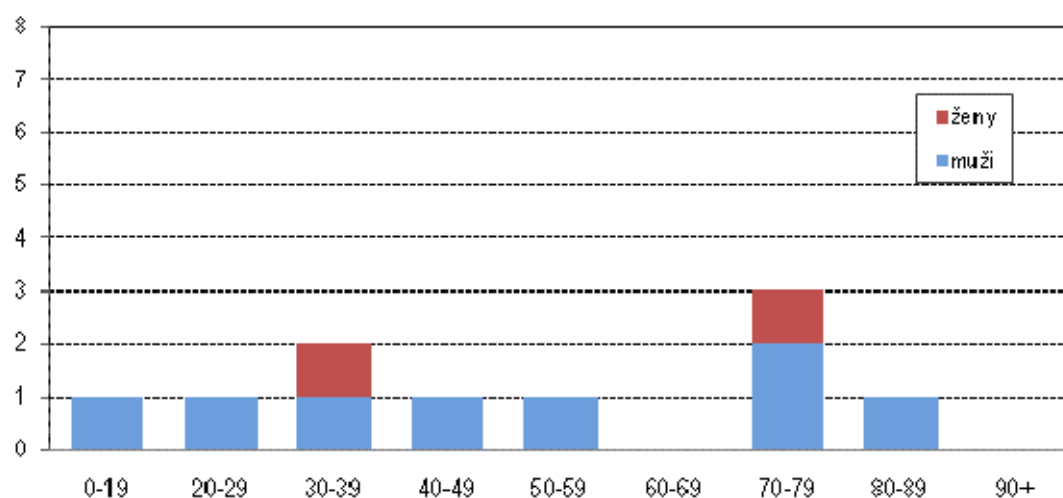

2.3.5. Počet zemřelých pro úmyslné sebepoškození dle pohlaví, věku a okresu bydliště

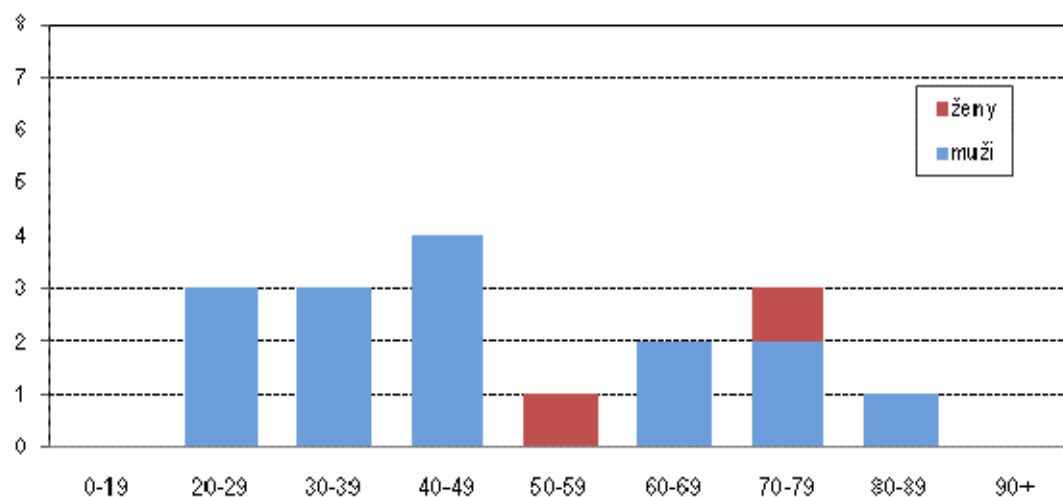
**Zemřeli pro úmyslné sebepoškození dle věku v roce 2011
okres Česká Lípa**

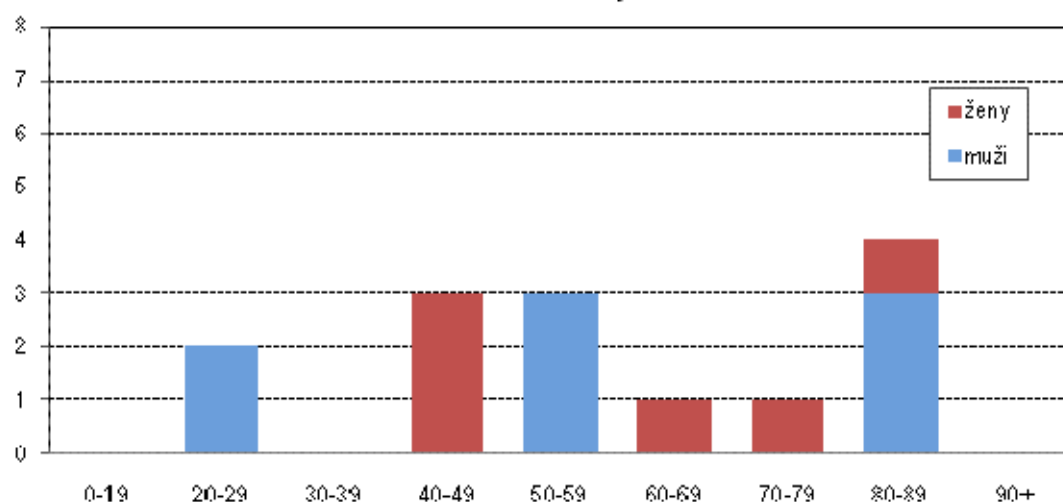
**Zemřeli pro úmyslné sebepoškození dle věku v roce 2011
okres Jablonec nad Nisou**

**Zemřeli pro úmyslné sebepoškození dle věku v roce 2011
okres Liberec**

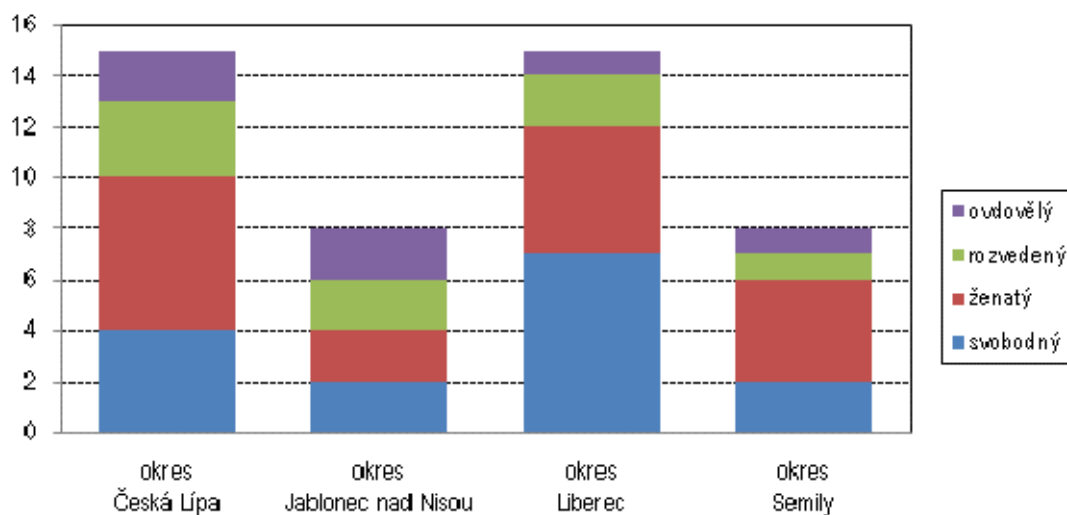

**Zemřeli pro úmyslné sebepoškození dle věku v roce 2011
okres Semily**

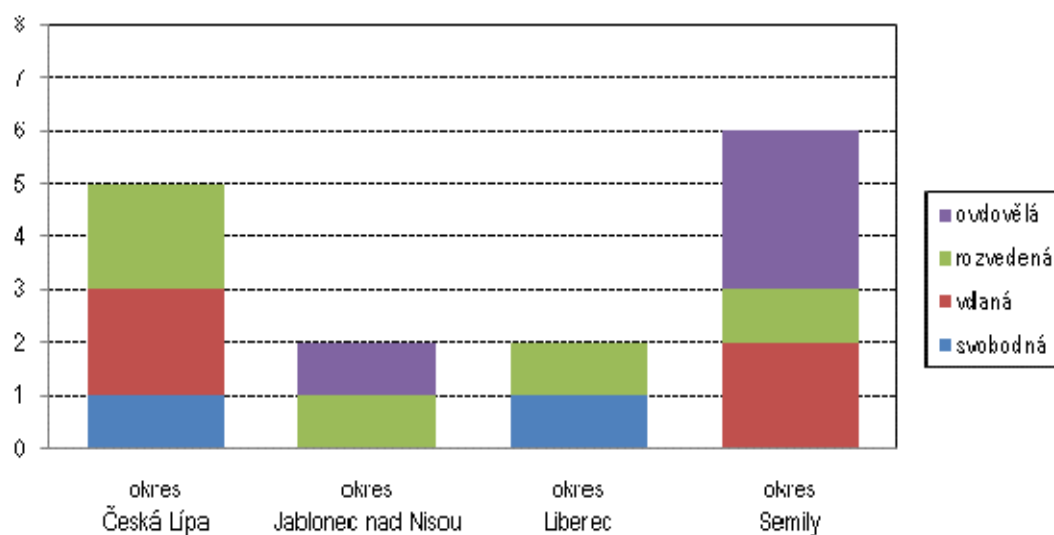

2.3.6. Počet zemřelých pro úmyslné sebepoškození dle pohlaví, okresu bydliště a rodinného stavu

**Zemřeli pro úmyslné sebepoškození dle rodinného stavu
rok 2011 - muži**

**Zemřeli pro úmyslné sebepoškození dle rodinného stavu
rok 2011 - ženy**

Cíl č. 8 - Snížení výskytu neinfekčních nemocí

2.4. Cíl č. 8.1 – Kardiovaskulárních onemocnění

2.4.1. Vývoj počtu zemřelých na kardiovaskulární onemocnění ve věku 0-64 let (tříleté klouzavé průměry)

Okres, kraj, ČR	Průměr let						
	2000-2002	2004-2006	2005-2007	2006-2008	2007-2009	2008-2010	2009-2011
	zemřelí na 100 tisíc obyvatel (ve věku 0-64 let)						
Česká Lípa	98,3	90,8	92,5	98,5	92,2	88,0	79,4
Jablonec nad Nisou	80,6	88,1	94,9	89,4	95,7	85,2	85,7
Liberec	83,6	77,7	79,8	83,6	85,0	81,8	77,2
Semily	83,5	74,2	75,6	78,5	78,7	69,9	60,0
Liberecký kraj	86,7	82,6	85,3	87,6	87,9	82,1	76,6
Česká republika	87,8	84,5	82,6	81,2	79,0	77,2	76,2

Ročně umírá v Libereckém kraji na kardiovaskulární onemocnění kolem 300 lidí mladších 65ti let, v České republice je to kolem 7 tisíc. Pro snazší odhalení dlouhodobého trendu jsou v tabulce uvedeny tříleté klouzavé průměry.

2.4.2. Vývoj standardizované úmrtnosti na kardiovaskulární onemocnění (tříleté klouzavé průměry)

Okres, kraj, ČR	Průměr let						
	2000-2002	2004-2006	2005-2007	2006-2008	2007-2009	2008-2010	2009-2011
	standardizovaná úmrtnost na 100 tisíc obyvatel						
Česká Lípa	513,8	445,2	433,4	425,4	397,3	380,5	357,9
Jablonec nad Nisou	451,9	409,7	381,2	363,6	366,2	347,9	342,6
Liberec	456,2	393,5	380,4	363,7	368,2	352,5	340,5
Semily	427,8	384,6	378,7	388,6	390,5	375,9	346,4
Liberecký kraj	461,3	406,7	391,5	381,6	378,3	362,2	346,1
Česká republika	457,1	411,9	392,0	370,9	361,1	352,2	344,2

Pozn.: Za standard zvolena věková struktura teoretické evropské populace.

2.4.3. Počet zemřelých na kardiovaskulární onemocnění ve věku 0-64 let podle skupin diagnóz

Rok 2011

Skupiny diagnóz	Liberecký kraj		Česká republika	
	muži	ženy	muži	ženy
	absolutně			
Chron. revmat. choroby srdeční	-	-	14	9
Esenciální (primární) hypertenze	4	1	109	48
Jiná hypertenzní onemocnění	3	2	110	53
AIM	59	17	1 199	268
Ost. ischemické nemoci srdeční	58	14	1 492	378
Plicní embolie	7	1	133	88
Jiné formy srdečních onemocnění	28	6	883	293
Cévní nemoci mozku	22	16	633	335
Ateroskleróza	9	3	195	83
Jiné nem. tepen, tepének, vlásečnic	3	2	136	51
Zánět žil, žil. embolie, trombóza	3	2	72	61
Varixy dolních končetin	-	-	6	-
Jiné onem. žil, mizních cév a uzlin	-	-	13	4
Jiné nemoci oběhové soustavy	3	2	38	19
Oběhové nemoci celkem	199	66	5 033	1 690
	na 100 tisíc obyvatel			
Chron. revmat. choroby srdeční	-	-	0,3	0,2
Esenciální (primární) hypertenze	2,1	0,5	2,4	1,1
Jiná hypertenzní onemocnění	1,6	1,1	2,5	1,2
AIM	31,4	9,2	26,8	6,2
Ost. ischemické nemoci srdeční	30,9	7,6	33,3	8,7
Plicní embolie	3,7	0,5	3,0	2,0
Jiné formy srdečních onemocnění	14,9	3,3	19,7	6,7
Cévní nemoci mozku	11,7	8,7	14,1	7,7
Ateroskleróza	4,8	1,6	4,4	1,9
Jiné nem. tepen, tepének, vlásečnic	1,6	1,1	3,0	1,2
Zánět žil, žil. embolie, trombóza	1,6	1,1	1,6	1,4
Varixy dolních končetin	-	-	0,1	-
Jiné onem. žil, mizních cév a uzlin	-	-	0,3	0,1
Jiné nemoci oběhové soustavy	1,6	1,1	0,8	0,4
Oběhové nemoci celkem	105,9	35,8	112,4	38,8

2.4.4. Ukončené případy pracovní neschopnosti pro kardiovaskulární onemocnění

Rok	Počet případů pracovní neschopnosti na 100 000 nemocensky pojištěných			Průměrné trvání jednoho případu		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
2000	2 470	2 565	2 369	61,8	70,5	51,6
2001	2 522	2 649	2 387	57,9	66,5	47,8
2002	2 562	2 650	2 467	61,7	71,1	50,8
2003	2 638	2 809	2 450	67,1	77,0	54,6
2004	2 357	2 471	2 231	69,9	79,3	58,5
2005	2 668	2 872	2 438	71,4	79,5	60,7
2006	2 254	2 360	2 133	68,7	78,4	56,3
2007	2 206	2 355	2 040	71,1	82,0	57,0
2008	2 238	2 458	1 990	70,3	77,5	60,4
2009	1 685	1 899	1 439	96,0	108,6	76,9
2010	1 500	1 684	1 293	84,8	93,9	71,4
2011	1 488	1 754	1 205	80,0	89,4	65,3

Zdrojem dat je informační systém Pracovní neschopnost, který vede ÚZIS ČR na základě dat České správy sociálního zabezpečení.

2.5. Cíl č. 8.2 – Nádorová onemocnění

2.5.1. Vývoj počtu zemřelých na nádorová onemocnění ve věku 0-64 let (tříleté klouzavé průměry)

Okres, kraj, ČR	Průměr let						
	2000-2002	2004-2006	2005-2007	2006-2008	2007-2009	2008-2010	2009-2011
	zemřelí na 100 tisíc obyvatel (ve věku 0-64 let)						
Česká Lípa	127,5	115,0	108,7	106,7	108,6	114,2	114,6
Jablonec nad Nisou	116,7	119,1	124,5	127,6	123,4	117,2	112,3
Liberec	125,7	124,9	127,1	127,3	120,9	110,5	99,9
Semily	79,8	99,5	94,1	91,7	86,1	83,3	88,5
Liberecký kraj	116,5	116,9	116,4	116,3	112,6	108,3	104,1
Česká republika	110,2	110,5	108,9	107,6	104,9	103,1	100,1

V roce 2011 zemřelo v Libereckém kraji na nádorová onemocnění 372 lidí mladších 65ti let, v České republice to bylo 8 551. V České republice tato specifická úmrtnost v posledních sedmi letech pozvolna klesá, v Libereckém kraji je tento trend patrný až poslední čtyři roky. Pro snazší odhalení dlouhodobého trendu jsou v tabulce uvedeny tříleté klouzavé průměry.

2.5.2. Vývoj standardizované úmrtnosti na nádorová onemocnění (tříleté klouzavé průměry)

Okres, kraj, ČR	Průměr let						
	2000-2002	2004-2006	2005-2007	2006-2008	2007-2009	2008-2010	2009-2011
	standardizovaná úmrtnost na 100 tisíc obyvatel						
Česká Lípa	289,5	236,1	221,3	218,5	222,9	236,8	225,9
Jablonec nad Nisou	256,9	224,8	209,5	220,2	211,9	205,9	199,6
Liberec	269,7	230,1	235,2	233,7	227,8	213,3	201,0
Semily	209,4	211,6	192,5	178,1	173,7	170,6	173,3
Liberecký kraj	260,1	227,2	219,1	217,3	213,4	208,7	200,8
Česká republika	236,5	221,6	213,5	208,4	203,5	200,6	195,8

Pozn.: Za standard zvolena věková struktura teoretické evropské populace.

Standardizací je vyloučen vliv věkové struktury obyvatelstva daného území na míru úmrtnosti. Pro eliminaci náhodných výkyvů jsou v tabulce uvedeny tříleté klouzavé průměry.

2.5.3. Vývoj počtu zemřelých na rakovinu průdušky, průdušnice a plíce ve věku 0-64 let (tříleté klouzavé průměry)

Okres, kraj, ČR	Průměr let						
	2000-2002	2004-2006	2005-2007	2006-2008	2007-2009	2008-2010	2009-2011
	zemřelí na 100 tisíc obyvatel (ve věku 0-64 let)						
Česká Lípa	33,4	32,4	31,0	30,3	27,0	29,1	26,7
Jablonec nad Nisou	23,1	27,5	27,0	28,2	25,5	30,3	30,5
Liberec	34,8	35,3	33,8	33,0	31,7	29,0	25,0
Semily	17,7	22,7	22,2	18,0	13,8	15,5	18,2
Liberecký kraj	29,1	30,8	29,8	28,9	26,3	27,0	25,4
Česká republika	26,2	26,0	25,7	25,0	24,3	23,5	22,8

V absolutním počtu umírá ročně v Libereckém kraji na rakovinu průdušky, průdušnice a plíce (dg C33-C34) kolem sta osob mladších 65ti let, v České republice to bývalo přes 2 tisíce, ale v roce 2011 se již této hodnoty nedosáhlo (1 937). Za posledních deset let vykazuje tato specifická úmrtnost setrvalý pokles, v Libereckém kraji s mírnými výkyvy.

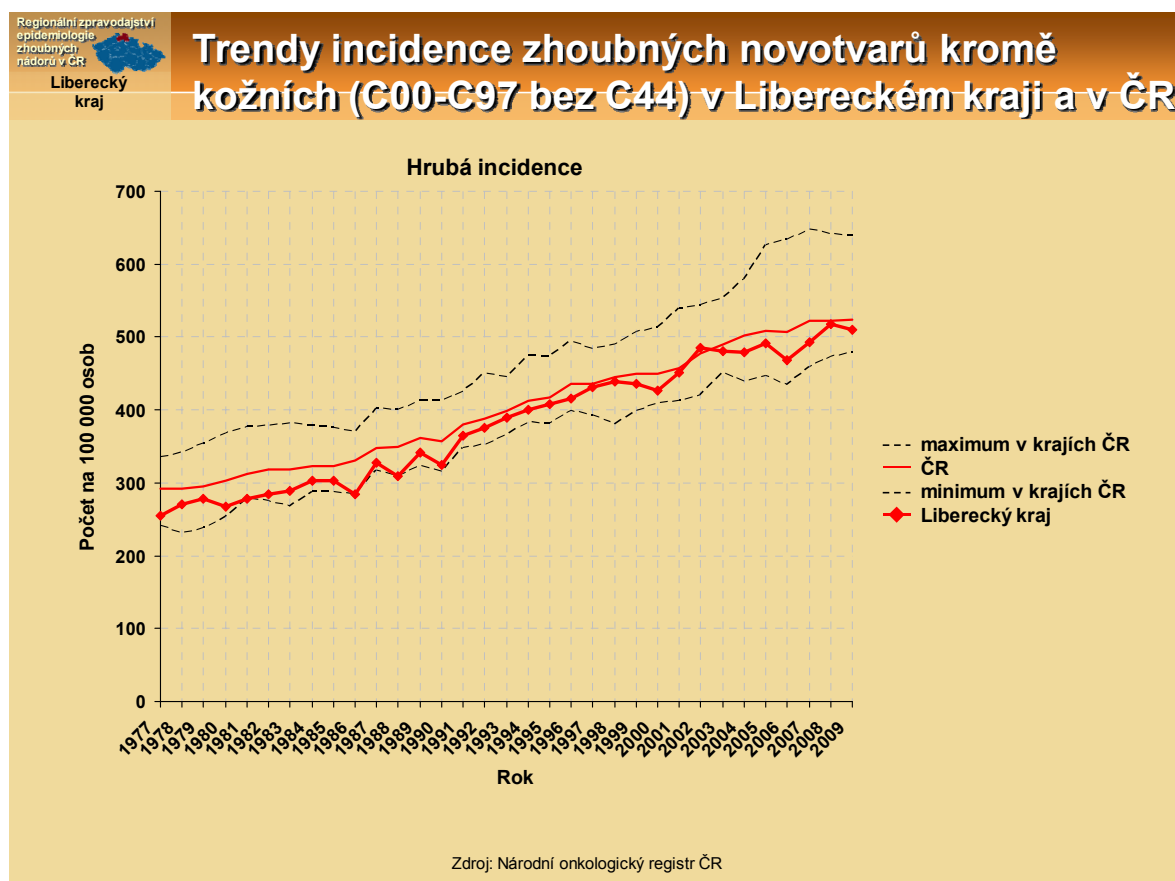
2.5.4. Vývoj standardizované úmrtnosti na rakovinu průdušky, průdušnice a plíce (tříleté klouzavé průměry)

Okres, kraj, ČR	Průměr let						
	2000-2002	2004-2006	2005-2007	2006-2008	2007-2009	2008-2010	2009-2011
	standardizovaná úmrtnost na 100 tisíc obyvatel						
Česká Lípa	64,5	57,7	53,5	56,5	56,5	58,5	52,6
Jablonec nad Nisou	48,0	42,2	39,3	43,5	40,8	46,4	50,0
Liberec	60,3	54,2	53,7	49,5	49,0	47,1	44,3
Semily	29,9	40,3	37,5	36,8	31,7	33,0	30,3
Liberecký kraj	52,8	49,8	47,6	47,5	45,7	46,7	44,6
Česká republika	47,5	44,0	42,7	41,5	40,4	39,8	39,4

Pozn.: Za standard zvolena věková struktura teoretické evropské populace.

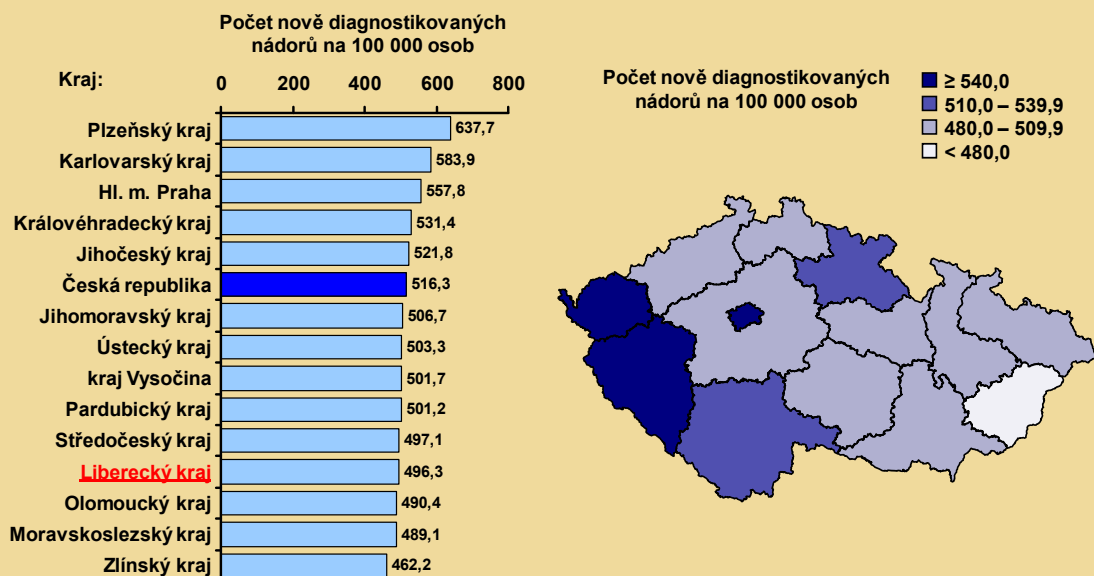
2.5.5. Současné trendy v epidemiologii nádorových onemocnění

Následující grafy a tabulky jsou převzaty z přednášky „Současné trendy v epidemiologii nádorů se zaměřením na Liberecký kraj“, jejímž autorem je RNDr. Jan Mužík, Ph.D., Institut biostatistiky a analýz Masarykovy Univerzity Brno.

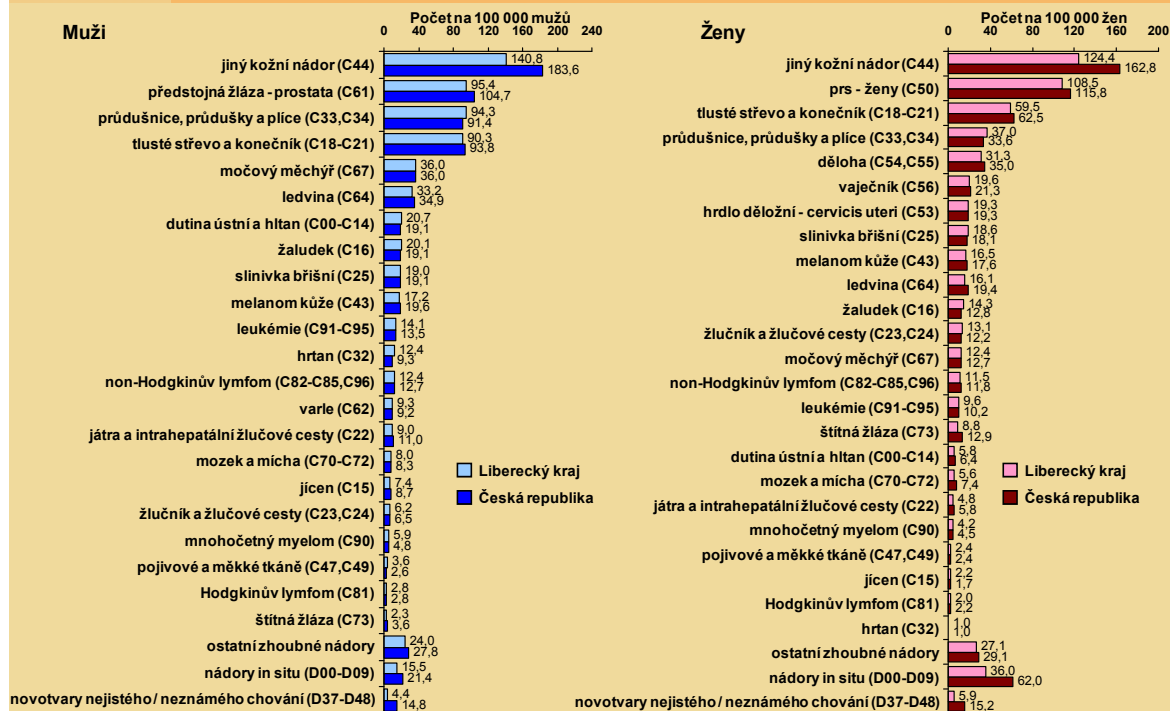
Incidence zhoubných novotvarů kromě kožních (C00-C97 bez C44) v krajích ČR v období 2005-2009

Hrubá incidence - počet diagnostikovaných nádorů na 100 000 osob

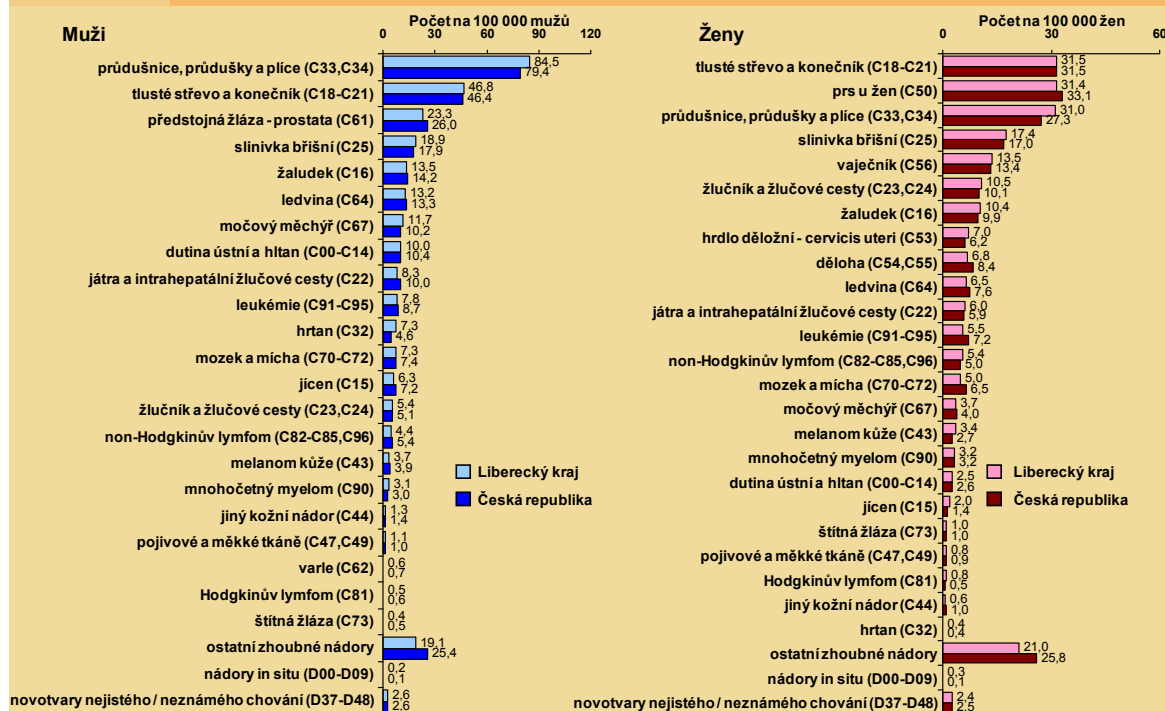
Zdroj: Národní onkologický registr ČR

Incidence diagnóz nádorových onemocnění v období 2005-2009

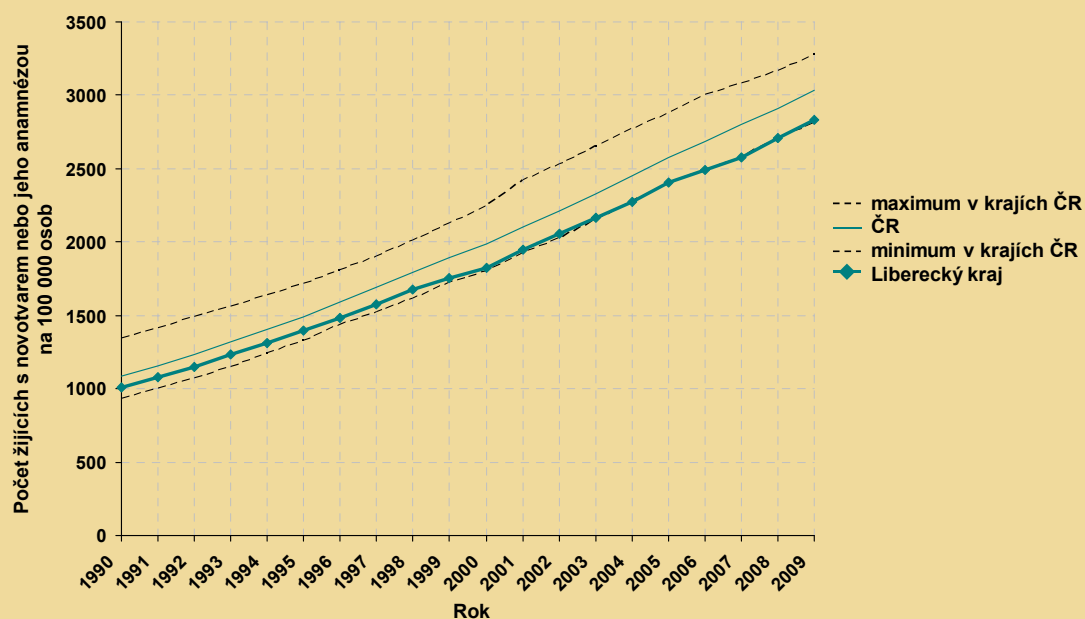

Zdroj: Národní onkologický registr ČR

Mortalita diagnóz nádorových onemocnění v období 2005-2009

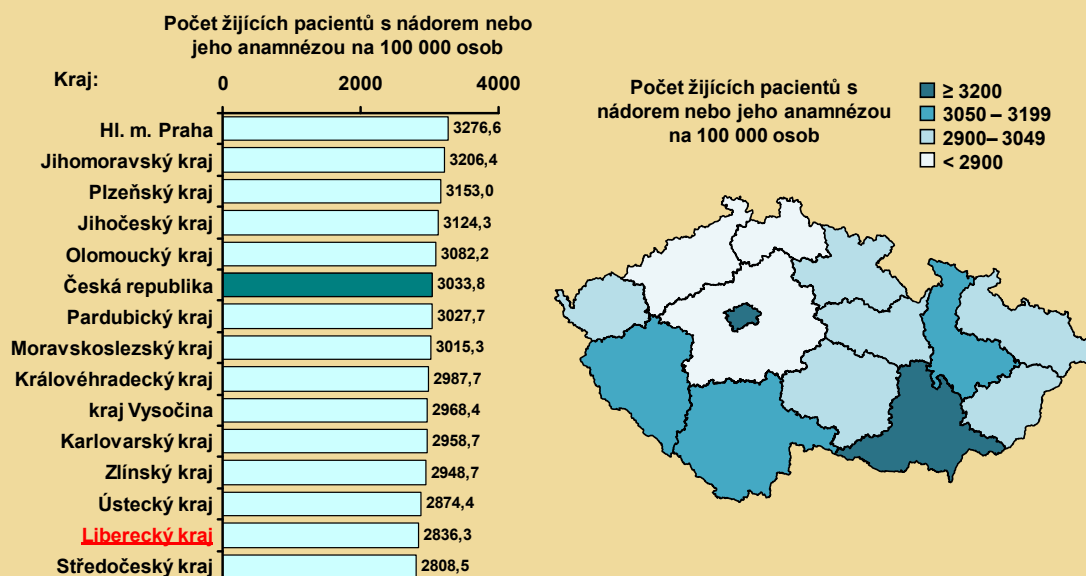

Trendy prevalence zhoubných novotvarů kromě kožních (C00-C97 bez C44) v Libereckém kraji a v ČR

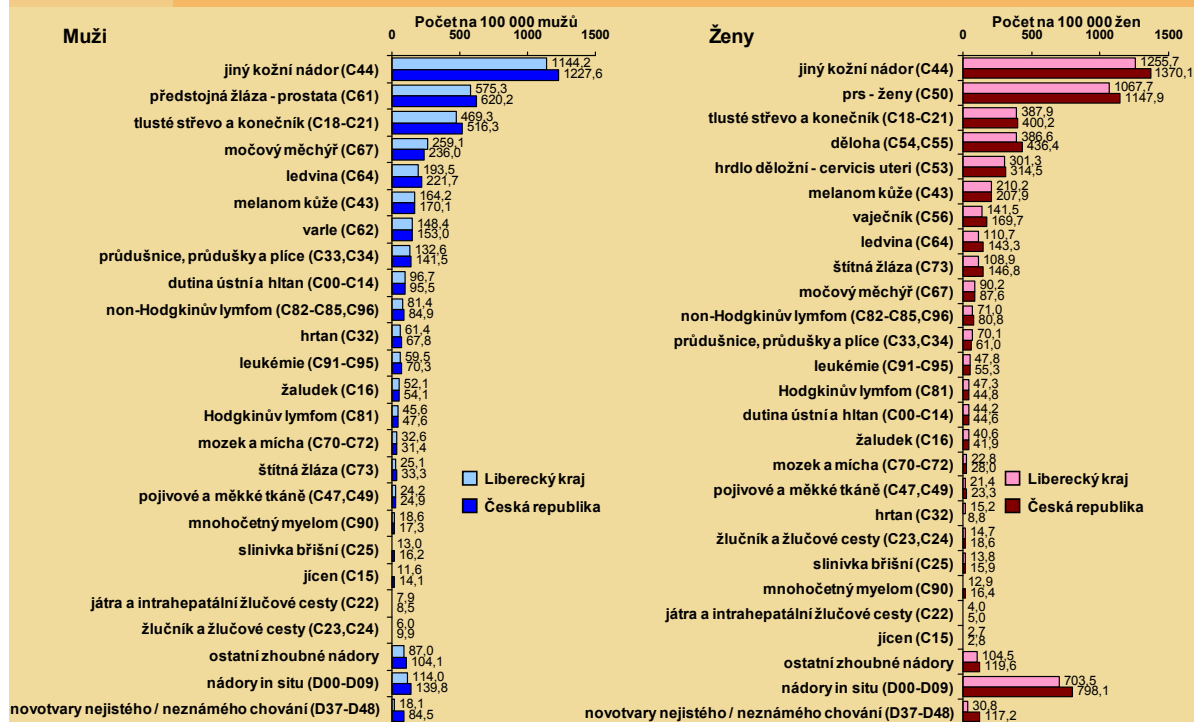
Zdroj: Národní onkologický registr ČR

Prevalence zhoubných novotvarů kromě kožních (C00-C97 bez C44) v krajích ČR v roce 2009

Zdroj: Národní onkologický registr ČR

Prevalence diagnóz nádorových onemocnění v roce 2009

Zdroj: Národní onkologický registr ČR

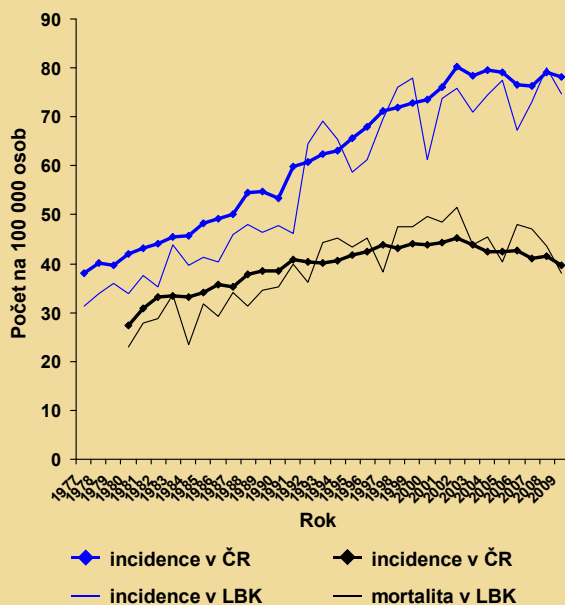
Přehled epidemiologie zhoubných novotvarů kromě kožních (C00-C97 bez C44) v Libereckém a v ČR

	Liberecký kraj			Česká republika		
	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem
Incidence (2005-2009)						
absolutní počet ročně	1 153	1 001	2 154	28 386	25 199	53 585
počet na 100 000 osob	543,5	451,2	496,3	558,7	475,6	516,3
Mortalita (2005-2009)						
absolutní počet ročně	630	503	1 133	15 313	12 266	27 580
počet na 100 000 osob	297,0	226,8	261,1	301,4	231,5	265,7
Prevalence (k 31.12.2009)						
absolutní počet	5 277	7 175	12 452	133 841	184 910	318 751
počet na 100 000 osob	2 454,4	3 202,7	2 836,3	2 595,2	3 456,5	3 033,8

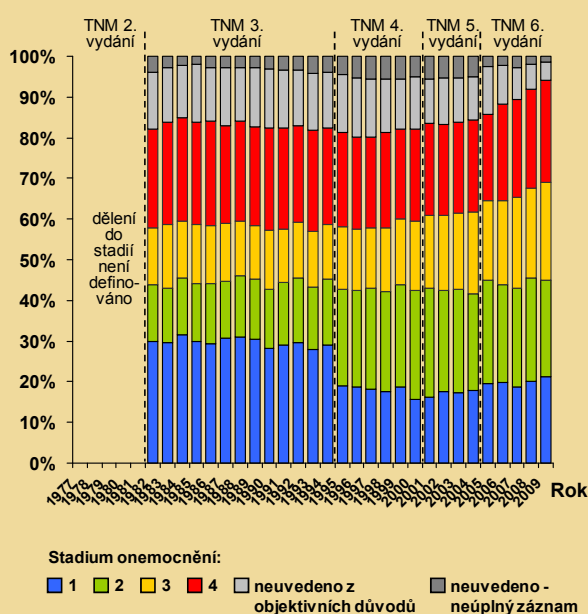
Zdroj: Národní onkologický registr ČR, Český statistický úřad

Epidemiologické trendy ZN tlustého střeva a konečníku (C18-C21)

Vývoj incidence a mortality

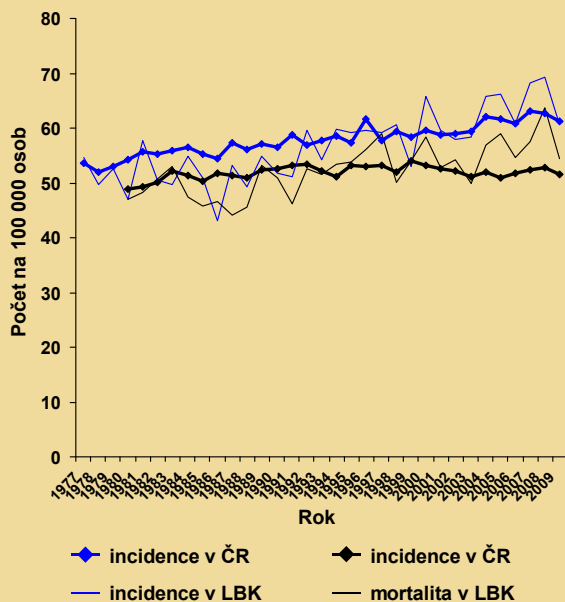
Vývoj zachytu stadií u C18-C21 celkem

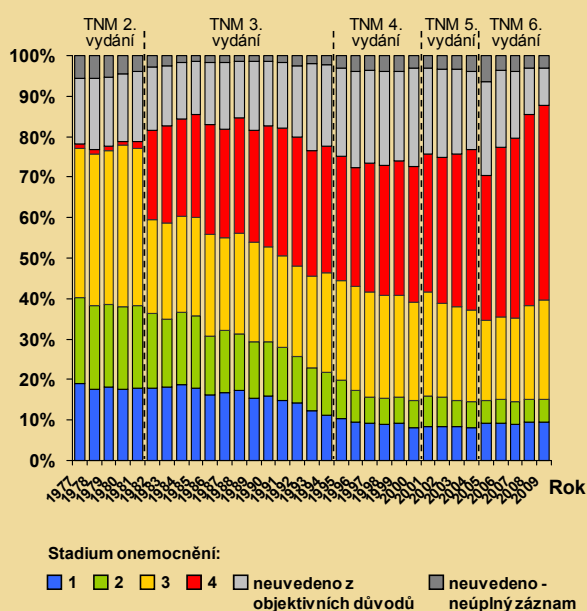
Zdroj: Národní onkologický registr ČR

Epidemiologické trendy ZN průdušnice, průdušky a plíce (C33-C34)

Vývoj incidence a mortality

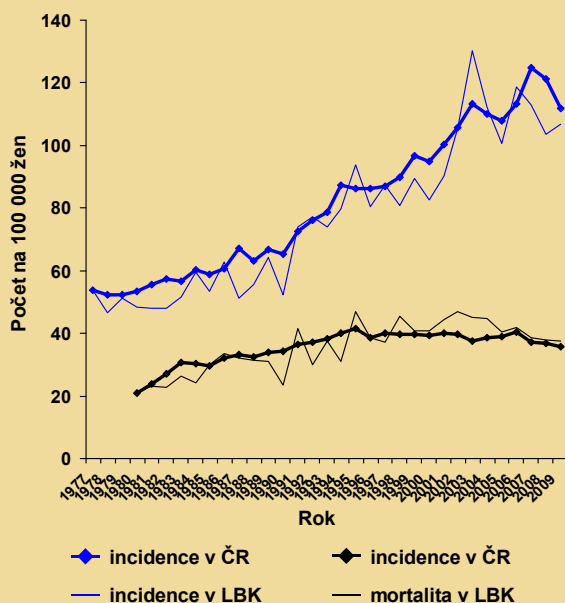
Vývoj zachytu stadií u C33-C34 celkem

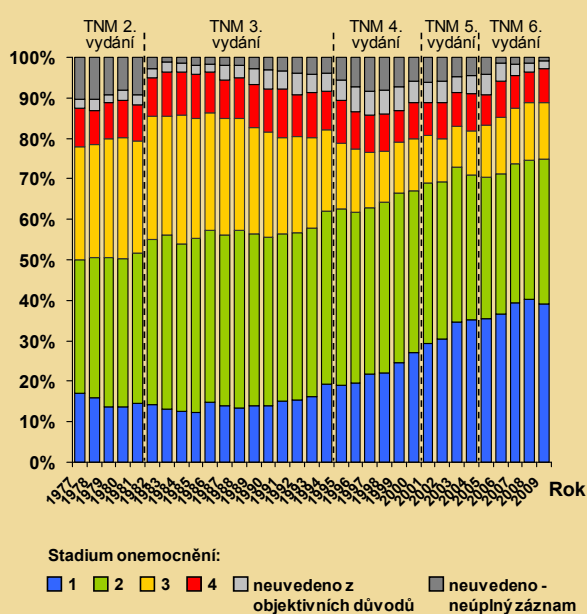
Zdroj: Národní onkologický registr ČR

Epidemiologické trendy ZN prsu u žen (C50)

Vývoj incidence a mortality

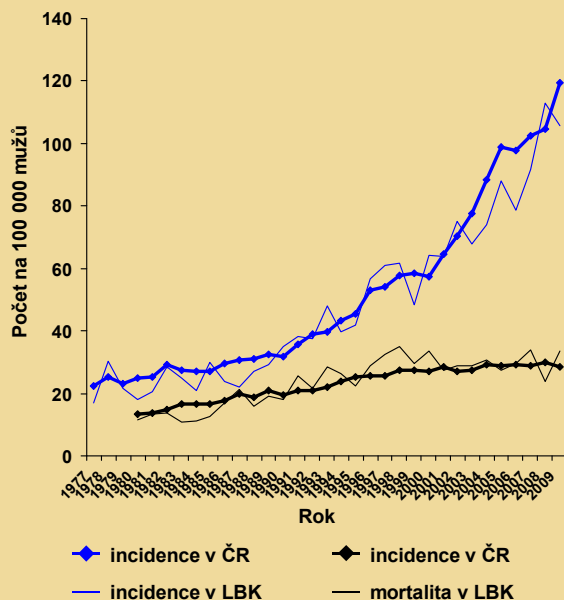
Vývoj zachytu stadií u C50 celkem

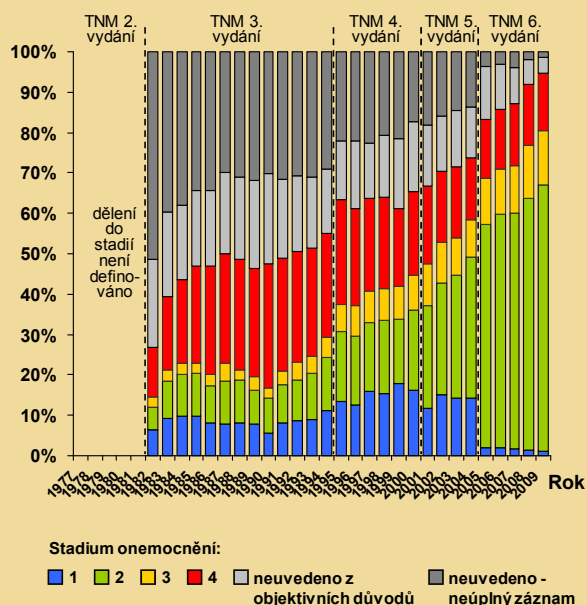
Zdroj: Národní onkologický registr ČR

Epidemiologické trendy ZN předstojné žlázy - prostaty (C61)

Vývoj incidence a mortality

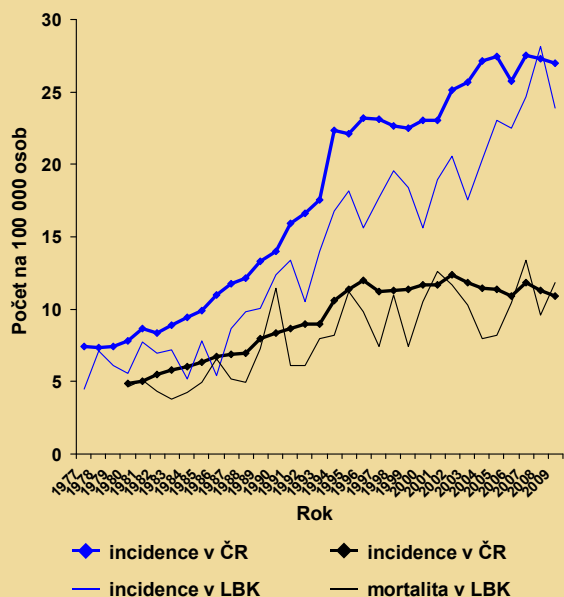
Vývoj zachytu stadií u C61 celkem

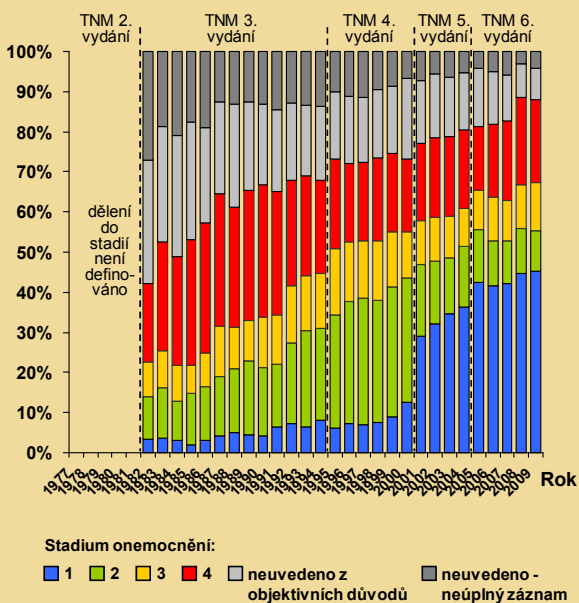
Zdroj: Národní onkologický registr ČR

Epidemiologické trendy ZN ledviny mimo pánevičku (C64)

Vývoj incidence a mortality

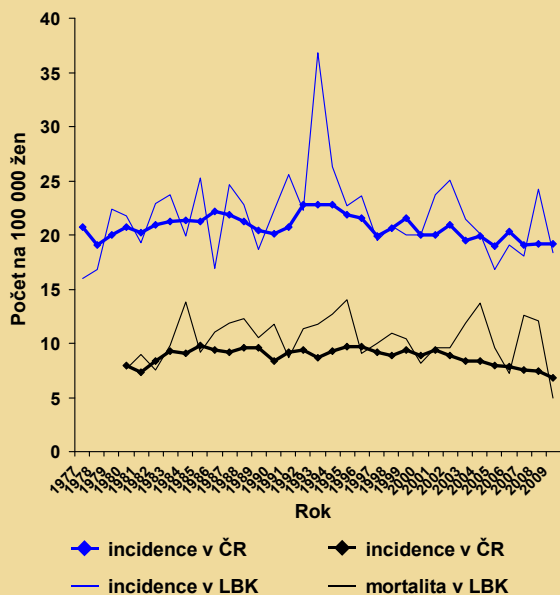
Vývoj zachytu stadií u C64 celkem

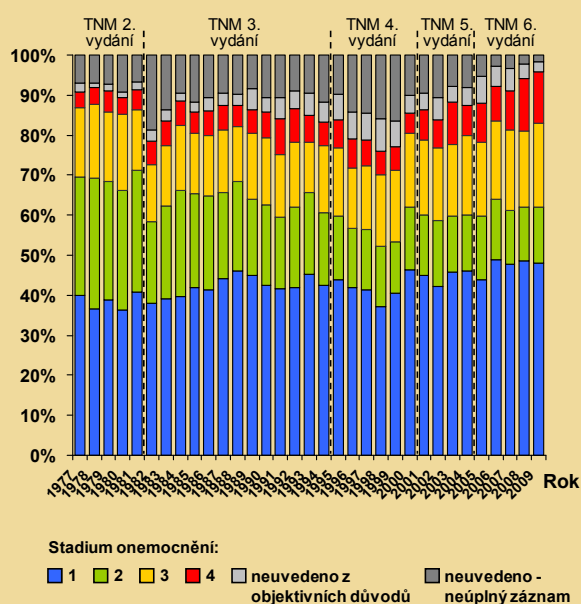
Zdroj: Národní onkologický registr ČR

Epidemiologické trendy ZN hrdla děložního (C53)

Vývoj incidence a mortality

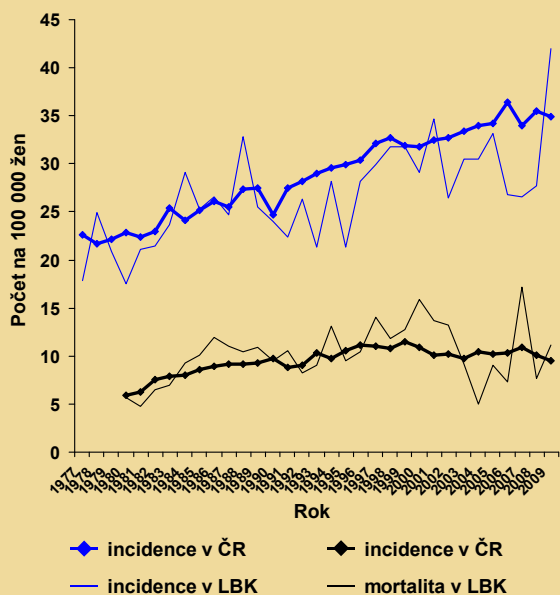
Vývoj zachytu stadií u C53 celkem

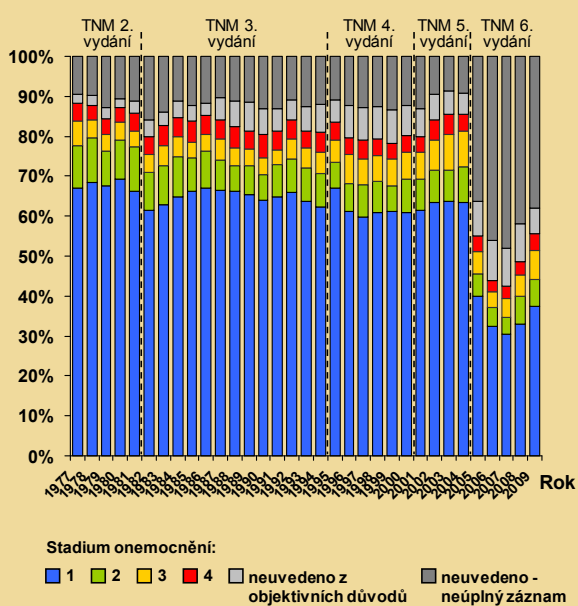
Zdroj: Národní onkologický registr ČR

Epidemiologické trendy ZN dělohy (C54-C55)

Vývoj incidence a mortality

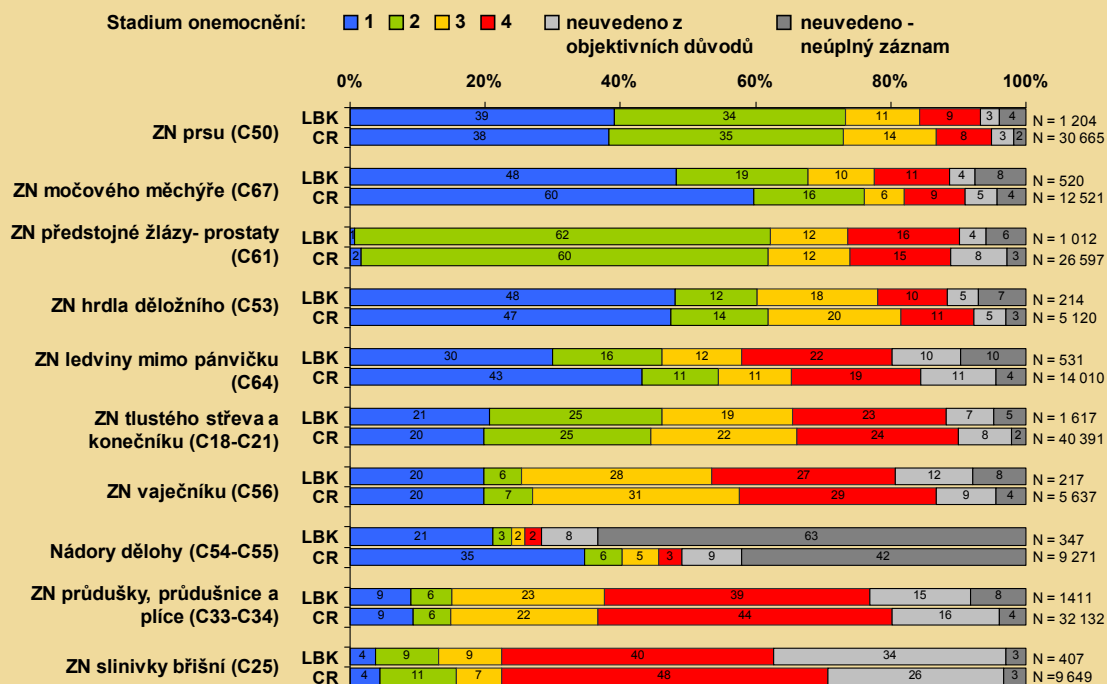

Vývoj zachytu stadií u C54-C55 celkem

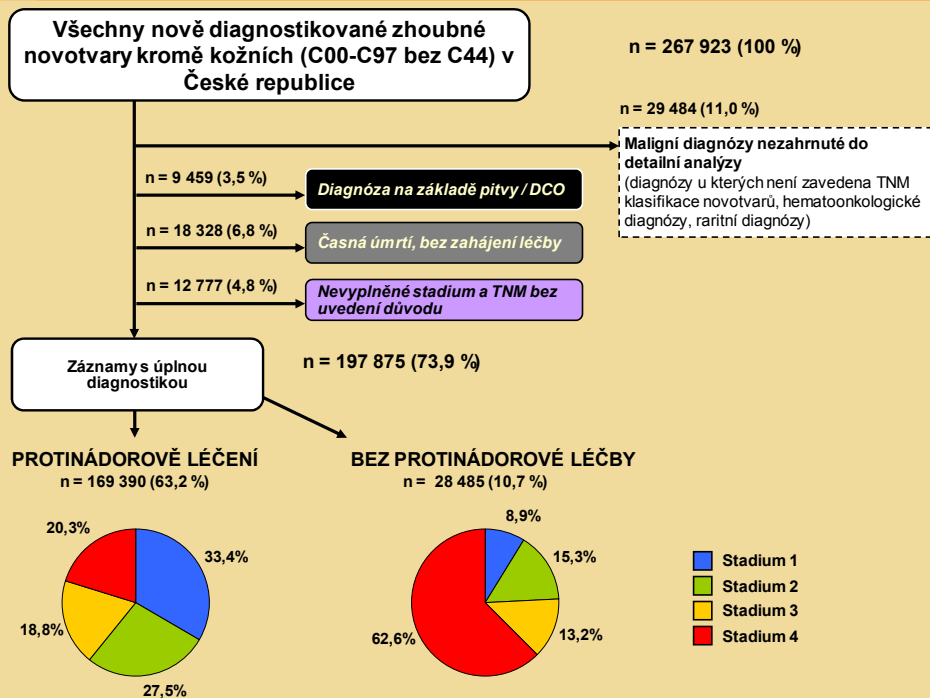
Zdroj: Národní onkologický registr ČR

Zastoupení stadií zhoubných novotvarů v ČR a v Libereckém kraji v období 2005-2009

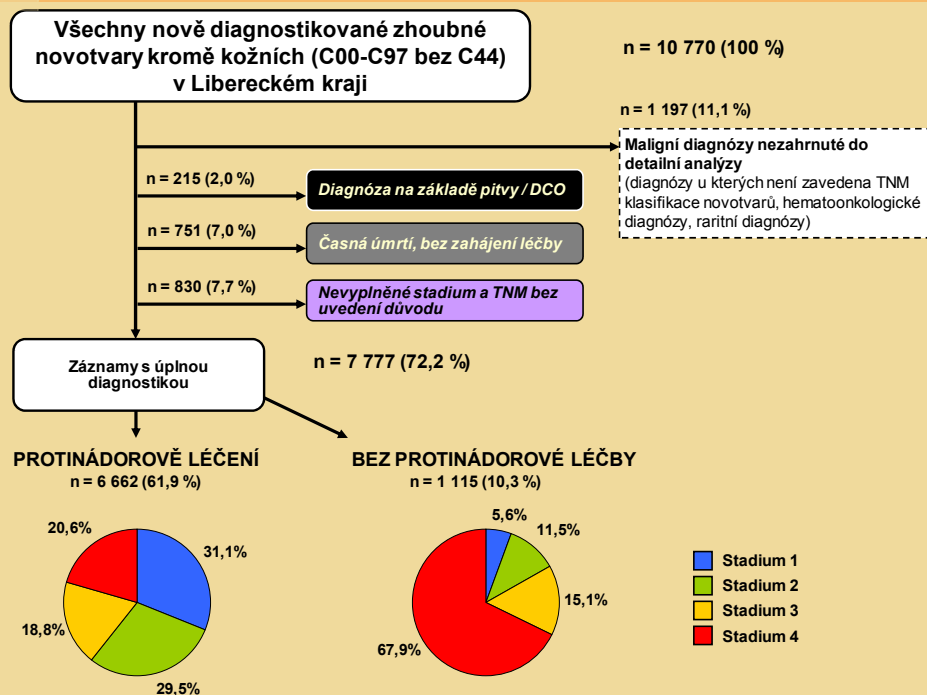
Zdroj: Národní onkologický registr ČR

Typologie záznamů zhoubných novotvarů v České republice za období 2005 - 2009

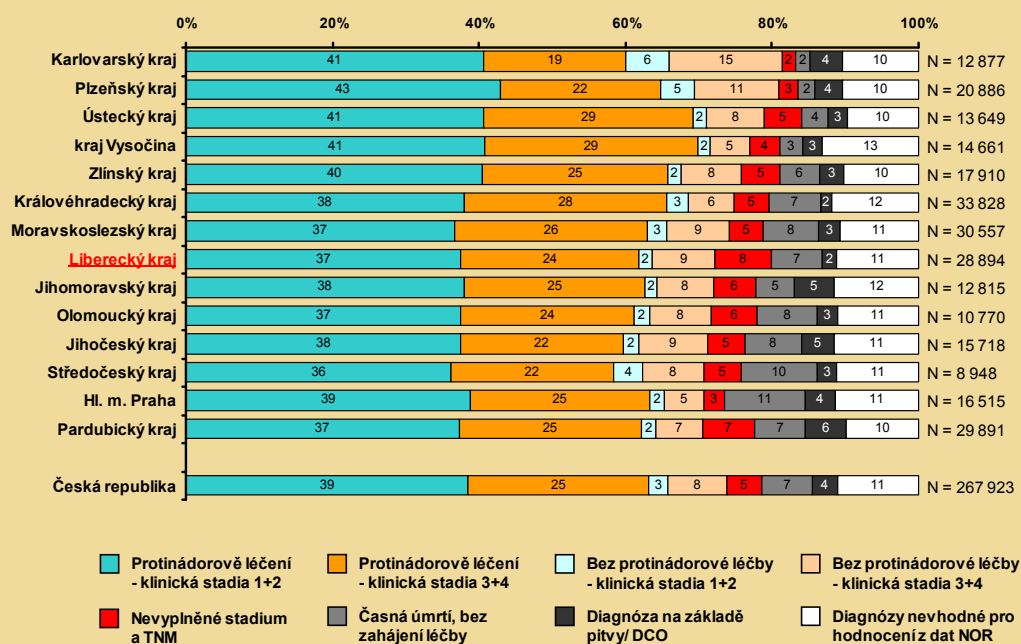
Zdroj: Národní onkologický registr ČR

Typologie záznamů zhoubných novotvarů v Libereckém kraji za období 2005 - 2009

Zdroj: Národní onkologický registr ČR

Zastoupení skupin pacientů v NOR dle definice referenčního soboru – zhoubné novotvary kromě kožních celkem (C00-C97 bez C44), období 2005 - 2009

Zdroj: Národní onkologický registr ČR

2.5.6. Počet zemřelých na nádorová onemocnění ve věku 0-64 let podle skupin diagnóz - absolutně

Rok 2011

Skupiny diagnóz	Liberecký kraj		Česká republika	
	muži	ženy	muži	ženy
	absolutně			
ZN rtu, dutiny ústní a hltanu	16	2	356	72
ZN žaludku	11	3	216	118
ZN tlustého střeva	11	6	297	177
ZN rektosigm. spojení, rekta, řiti, ř. kanálu	12	10	281	153
Ostatní ZN trávicího ústrojí	29	25	865	468
ZN hrtanu	9	-	132	11
ZN průdušnice, průdušky a plice	62	30	1 393	544
Ostatní ZN dýchacího ústrojí	2	2	42	17
ZN kosti a kloubní chrupavky	1	-	25	13
Zhoubný melanom kůže	3	4	82	54
Jiné ZN kůže	-	-	14	7
ZN prsu	-	20	3	567
ZN děložního hrdla	-	7	-	175
Ostatní ZN ženských pohlavních orgánů	-	16	-	394
ZN prostaty	9	-	164	-
Ostatní ZN mužských pohlavních orgánů	2	-	42	-
Leukémie	8	6	124	88
Ostatní zhoubné novotvary	43	20	1 031	555
Carcinoma in situ	-	-	-	-
Nezhoubné novotvary	-	-	10	12
Novotvary nezjištěného nebo nezn. chování	1	2	33	16
Nádorová onemocnění celkem	219	153	5 110	3 441

2.5.7. Počet zemřelých na nádorová onemocnění ve věku 0-64 let podle skupin diagnóz – na 100 tisíc obyvatel

Rok 2011

Skupiny diagnóz	Liberecký kraj		Česká republika	
	muži	ženy	muži	ženy
	na 100 tisíc obyvatel			
ZN rtu, dutiny ústní a hltanu	8,5	1,1	8,0	1,7
ZN žaludku	5,9	1,6	4,8	2,7
ZN tlustého střeva	5,9	3,3	6,6	4,1
ZN rektosigm. spojení, rekta, řiti, ř. kanálu	6,4	5,4	6,3	3,5
Ostatní ZN trávicího ústrojí	15,4	13,6	19,3	10,8
ZN hrtanu	4,8	-	2,9	0,3
ZN průdušnice, průdušky a plice	33,0	16,3	31,1	12,5
Ostatní ZN dýchacího ústrojí	1,1	1,1	0,9	0,4
ZN kosti a kloubní chrupavky	0,5	-	0,6	0,3
Zhoubný melanom kůže	1,6	2,2	1,8	1,2
Jiné ZN kůže	-	-	0,3	0,2
ZN prsu	-	10,9	0,1	13,0
ZN děložního hrdla	-	3,8	-	4,0
Ostatní ZN ženských pohlavních orgánů	-	8,7	-	9,1
ZN prostaty	4,8	-	3,7	-
Ostatní ZN mužských pohlavních orgánů	1,1	-	0,9	-
Leukémie	4,3	3,3	2,8	2,0
Ostatní zhoubné novotvary	22,9	10,9	23,0	12,8
Carcinoma in situ	-	-	-	-
Nezhoubné novotvary	-	-	0,2	0,3
Novotvary nezjištěného nebo nezn. chování	0,5	1,1	0,7	0,4
Nádorová onemocnění celkem	116,5	83,0	114,1	79,1

2.5.8. Hlášená onemocnění zhoubnými novotvory a novotvary in situ – muži

Rok 2009

Území (kraj, okres)	Kód diagnózy (MKN-10)								
	C16	C18	C19	C20	C21	C25	C32	C33	C34
	absolutně								
ČR	987	2 700	643	1 449	47	976	449	8	4 510
Liberecký kraj	46	118	25	59	-	41	22	-	183
Česká Lípa	15	18	4	17	-	9	9	-	43
Jablonec nad Nisou	6	24	3	15	-	5	2	-	33
Liberec	20	55	12	23	-	20	10	-	77
Semily	5	21	6	4	-	7	1	-	30
	na 100 tisíc mužů								
ČR	19,2	52,4	12,5	28,1	0,9	18,9	8,7	0,2	87,6
Liberecký kraj	21,4	55,0	11,7	27,5	-	19,1	10,3	-	85,3
Česká Lípa	29,3	35,1	7,8	33,2	-	17,6	17,6	-	84,0
Jablonec nad Nisou	13,7	54,6	6,8	34,1	-	11,4	4,6	-	75,1
Liberec	24,2	66,5	14,5	27,8	-	24,2	12,1	-	93,1
Semily	13,6	57,2	16,3	10,9	-	19,1	2,7	-	81,7

Území (kraj, okres)	Kód diagnózy (MKN-10)								C00-C97 D00-D09
	C43	C44	C61	C64	C65	C66	C67	C68	
	absolutně								
ČR	1 118	10 003	6 154	1 807	91	49	1 882	11	40 903
Liberecký kraj	48	346	227	67	3	-	92	1	1 605
Česká Lípa	3	35	45	18	-	-	19	-	294
Jablonec nad Nisou	7	121	42	19	1	-	14	-	357
Liberec	24	121	86	21	2	-	42	-	654
Semily	14	69	54	9	-	-	17	1	300
	na 100 tisíc mužů								
ČR	21,7	194,2	119,5	35,1	1,8	1,0	36,5	0,2	794,2
Liberecký kraj	22,4	161,3	105,8	31,2	1,4	-	42,9	0,5	748,0
Česká Lípa	5,9	68,3	87,9	35,1	-	-	37,1	-	574,1
Jablonec nad Nisou	15,9	275,3	95,6	43,2	2,3	-	31,9	-	812,4
Liberec	29,0	146,4	104,0	25,4	2,4	-	50,8	-	791,1
Semily	38,1	187,8	147,0	24,5	-	-	46,3	2,7	816,6

Pozn.: V ČR a v kraji započtení také bezdomovci

2.5.9. Hlášená onemocnění zhoubnými novotvary a novotvary in situ – ženy

Rok 2009

Území (kraj, okres)	Kód diagnózy (MKN-10)								
	C16	C18	C19	C20	C21	C23	C24	C33	C34
	absolutně								
ČR	672	2 049	448	804	65	381	233	5	1 912
Liberecký kraj	37	75	23	27	-	16	8	-	84
Česká Lípa	10	13	1	6	-	1	-	-	20
Jablonec nad Nisou	6	12	3	6	-	3	6	-	17
Liberec	14	31	13	13	-	9	1	-	37
Semily	7	19	6	2	-	3	1	-	10
	na 100 tisíc žen								
ČR	12,6	38,4	8,4	15,1	1,2	7,1	4,4	0,1	35,8
Liberecký kraj	16,5	33,5	10,3	12,1	-	7,2	3,6	-	37,6
Česká Lípa	18,9	24,6	1,9	11,3	-	1,9	-	-	37,8
Jablonec nad Nisou	13,0	25,9	6,5	13,0	-	6,5	13,0	-	36,7
Liberec	16,2	35,8	15,0	15,0	-	10,4	1,2	-	42,8
Semily	18,4	50,0	15,8	5,3	-	7,9	2,6	-	26,3

Území (kraj, okres)	Kód diagnózy (MKN-10)							
	C43	C44	C50	C53	C54	C56	C57	D00-D09
	absolutně							
ČR	970	9 135	5 975	1 025	1 829	1 111	89	37 943
Liberecký kraj	37	273	238	41	89	48	3	1 403
Česká Lípa	2	30	48	8	18	9	-	235
Jablonec nad Nisou	10	75	54	6	22	18	2	327
Liberec	20	116	96	21	35	14	1	592
Semily	5	52	40	6	14	7	-	249
	na 100 tisíc žen							
ČR	18,2	171,0	111,9	19,2	34,2	20,8	1,7	710,4
Liberecký kraj	16,5	122,1	106,4	18,3	39,8	21,5	1,3	627,3
Česká Lípa	3,8	56,7	90,8	15,1	34,0	17,0	-	444,4
Jablonec nad Nisou	21,6	162,0	116,7	13,0	47,5	38,9	4,3	706,4
Liberec	23,1	134,1	111,0	24,3	40,5	16,2	1,2	684,2
Semily	13,2	136,9	105,3	15,8	36,9	18,4	-	655,6

Pozn.: V ČR a v kraji započtení také bezdomovci

Zdrojem dat je Národní onkologický registr. Vzhledem k důkladným kontrolám dat o zhoubných novotvarech jsou definitivní údaje publikovány s dvouletým zpožděním.

Česká republika patřila ještě před šesti sedmi lety v celoevropském měřítku k zemím s nejvyšší úmrtností na zhoubné novotvary. Nepřetržitým snižováním se však dostala jen lehce nad úroveň průměru EU, u mužů je úmrtnost dokonce lehce pod tímto průměrem. Zhoubné novotvary (ZN) jsou však stále po nemocech oběhové soustavy nejčastější příčinou úmrtí. V roce 2009 bylo v Libereckém kraji hlášeno 3 008 nových onemocnění, což představuje 687 nových výskytů na 100 tisíc obyvatel. Rozdělení mezi pohlavími je rovnoměrné, ženy tvořily 48 % všech případů (v ČR 47 %). Incidence nádorových onemocnění se v okresech Libereckého kraje pohybuje od 512 do 761 nových onemocnění na 100 tisíc obyvatel.

Slovní označení kódů diagnóz (MKN-10)

C16 ...	ZN žaludku
C18 ...	ZN tlustého střeva
C19 ...	ZN rektosigmoideálního spojení
C20 ...	ZN konečníku-recta
C21 ...	ZN řiti a řitního kanálu
C23 ...	ZN žlučníku
C24 ...	ZN jiných a neurčených částí žlučových cest
C25 ...	ZN slinivky břišní
C32 ...	ZN hrtanu
C33 ...	ZN průdušnice-trachey
C34 ...	ZN průdušky-bronchu a plice
C43 ...	Zhoubný melanom kůže
C44 ...	Jiný ZN kůže
C50 ...	ZN prsu
C53 ...	ZN hrdla děložního-cervicis uteri
C54 ...	ZN těla děložního
C56 ...	ZN vaječníku
C57 ...	ZN jiných a neurčených ženských pohlavních orgánů
C61 ...	ZN předstojné žlázy-prostaty
C64 ...	ZN ledviny mimo pánevníku
C65 ...	ZN ledvinové pánevníky
C66 ...	ZN močovodu-ureteru
C67 ...	ZN močového měchýře
C68 ...	ZN jiných a neurčených močových orgánů
C00-C97 ...	Zhoubné novotvary
D00-D09 ...	Novotvary in situ

2.6. Cíl č. 8.3 – Diabetes mellitus

2.6.1. Vývoj počtu léčených diabetiků podle typu komplikací

Liberecký kraj

Rok	Počet diabetiků celkem (k 31.12.)	podle komplikací v %							
		diabet. nefropatie	z toho	diabet. retinopatie	z toho		diabet. noha	z toho	komplikace celkem
			renální insuficience		proliferativní	slepota		s amputací	
1993	18 167	5,4	1,3	9,8	2,3	0,4	6,5	1,1	21,7
1999	22 363	6,5	1,8	10,8	3,2	0,5	6,0	1,0	23,3
2000	24 421	8,5	2,3	11,2	3,0	0,5	6,1	1,2	25,9
2001	24 810	9,8	2,9	11,8	3,4	0,5	6,6	1,1	28,3
2002	25 176	10,6	3,2	11,3	3,1	0,5	6,3	1,1	28,1
2003	25 755	10,5	3,3	11,4	2,4	0,4	5,2	1,3	27,0
2004	25 915	9,9	3,1	11,8	3,0	0,5	4,7	1,1	26,4
2005	26 178	10,3	3,4	11,9	3,1	0,4	4,9	1,1	27,2
2006	26 320	10,1	3,5	12,1	3,0	0,3	5,5	1,1	27,7
2007	26 482	10,1	3,5	12,1	3,0	0,3	5,5	1,1	27,7
2008	26 581	9,8	3,5	12,6	2,5	0,2	5,0	0,9	27,4
2009	27 149	9,5	3,4	13,3	2,7	0,2	5,1	0,9	27,9
2010	28 060	9,1	3,3	13,0	2,8	0,2	5,1	1,0	27,1
2011	29 593	10,0	4,3	13,1	2,7	0,2	4,7	1,5	27,8

Česká republika

Česká republika

Rok	Počet diabetiků celkem (k 31.12.)	podle komplikací v %							
		diabet. nefropatie	z toho	diabet. retinopatie	z toho		diabet. noha	z toho	komplikace celkem
			renální insuficience		proliferativní	slepota		s amputací	
1993	493 995	5,3	1,0	9,6	1,8	0,3	8,2	0,8	23,1
1999	624 086	7,1	2,1	11,2	2,4	0,4	6,4	0,9	24,8
2000	654 164	7,4	2,1	11,3	2,5	0,3	5,8	0,9	24,4
2001	653 418	7,9	2,3	11,4	2,5	0,3	5,6	0,9	24,9
2002	667 135	8,5	2,5	11,8	2,5	0,3	5,7	1,0	26,0
2003	686 865	8,7	2,7	11,8	2,5	0,3	5,5	1,0	26,0
2004	712 079	8,9	2,7	11,8	2,6	0,3	5,6	1,0	26,2
2005	739 305	9,0	2,5	10,7	2,4	0,3	5,2	1,0	24,8
2006	748 528	9,3	2,9	11,6	2,7	0,3	5,5	1,0	26,4
2007	754 961	9,3	2,9	11,6	2,7	0,3	5,5	1,0	26,4
2008	773 561	9,8	3,4	11,7	2,8	0,3	5,6	1,1	27,0
2009	783 321	10,6	3,6	12,1	2,9	0,3	5,6	1,1	28,3
2010	806 230	10,7	3,7	12,0	2,9	0,3	5,6	1,1	28,4
2011	825 382	11,6	4,0	12,1	3,0	0,3	5,3	1,3	29,0

Zdrojem dat jsou roční statistická zjišťování o činnosti ambulantních zdravotnických zařízení. Jedná se o počet léčených diabetiků ke konci roku, a to jak léčených u odborných lékařů diabetologů, tak diabetiků léčených praktickými lékaři pro dospělé.

Vysvětlivky:

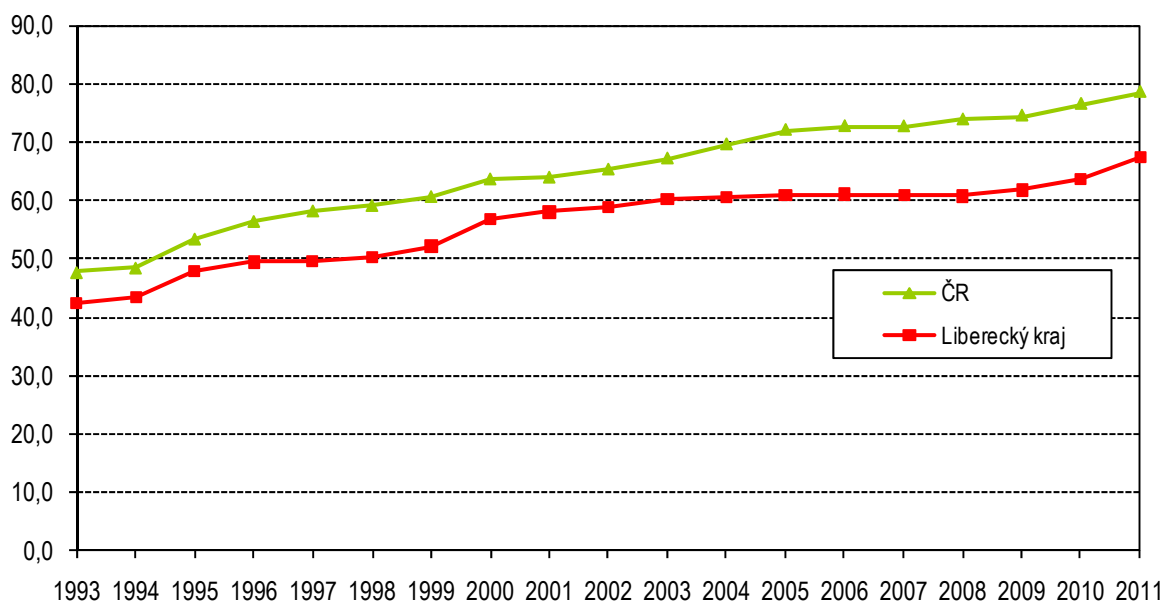
Nefropatie – porucha činnosti ledvin

Renální insuficience – nedostatečná funkce ledvin

Retinopatie – porucha sítnice oka

Diabetická noha – onemocnění způsobené poruchou oběhu v dolní končetině

**Vývoj počtu léčených diabetiků na 1 tisíc obyvatel
v letech 1993-2011**

2.7. Cíl č. 8.5 – Orálního zdraví

2.7.1. Počet ošetření a podíl preventivních prohlídek u praktických zubních lékařů

Rok	Liberecký kraj		Česká republika	
	Počet ošetření (vyšetření) na 100 obyvatel	Podíl preventivních prohlídek na počtu ošetření (v %)	Počet ošetření (vyšetření) na 100 obyvatel	Podíl preventivních prohlídek na počtu ošetření (v %)
2001	186	39,1	191	36,7
2002	184	39,3	190	37,5
2003	185	39,1	189	37,3
2004	181	40,5	188	40,2
2005	178	44,2	186	41,1
2006	173	44,7	181	41,6
2007	173	45,0	179	43,3
2008	182	43,2	188	39,8
2009	168	47,8	165	44,2
2010	161	48,4	167	44,6
2011	165	48,7	168	45,5

Zdrojem dat jsou roční statistická zjišťování o činnosti ambulantních zdravotnických zařízení.

2.8. Cíl č. 9 – Snížení výskytu poranění způsobených násilím a úrazy

2.8.1. Hospitalizovaní obyvatelé Libereckého kraje pro úraz podle vnějších příčin úrazu

Vnější příčina úrazu	Rok 2000		Rok 2006		Rok 2011	
	počet hospitalizovaných	z toho úmrtí	počet hospitalizovaných	z toho úmrtí	počet hospitalizovaných	z toho úmrtí
dopravní nehody	1 170	22	902	14	990	18
pády	5 276	96	6 843	153	7 281	163
náhodné (u)tonutí a potopení	3	-	6	-	3	-
vystavení el. proudu	17	-	8	-	17	-
vystavení kouři, ohni, dýmu a plamenům	51	2	62	1	47	-
náhodná otrava škodlivými látkami	107	1	158	1	128	1
úmyslná sebeпоškození	234	1	148	3	204	8
napadení (útok)	260	1	284	1	245	-
ostatní	1 233	14	1 662	17	2 100	37

Zdrojem dat je Národní registr hospitalizovaných. V tabulce jsou uvedeny případy hospitalizací obyvatel Libereckého kraje ve všech lůžkových zdravotnických zařízeních České republiky. Jednotkou případu je ukončení hospitalizace na oddělení. Výsledné hodnoty jsou tedy navýšené o překlady mezi odděleními nemocnice.

Názvy a označení onemocnění dle mezinárodní klasifikace nemocí MKN-10

Kardiovaskulární onemocnění	dg I00-I99 = kapitola IX.-Nemoci oběhové soustavy
Nádorová onemocnění	dg C00-D48 = kapitola II.-Novotvary
Zhoubné novotvary	dg C00-C97
Novotvary in situ	dg D00-D09
Poranění a otravy	dg S00-T98 = kapitola XIX.-Poranění, otravy a některé jiné následky vnějších příčin
Úmyslné sebepoškození	dg X60-X84
Syfilis	dg A50-A53
Gonokoková infekce	dg A54
Tuberkulóza	dg A15-A19
Salmonelóza	dg A02
Kampylobakteriόza	Dg A04.5
Virové hepatitidy	dg B15-B19
Hypertenzní nemoci	dg I10-I15
Ischemické nemoci srdeční	dg I20-I25
Cévní nemoci mozku	dg I60-I69
Diabetes mellitus	dg E10, E11, E13

Kardiovaskulární onemocnění (pro tab. 2.4.3.)

Chronické revmatické choroby srdeční	dg I05-I09
Esenciální (primární) hypertenze	dg I10
Jiná hypertenzní onemocnění	dg I11-I15
AIM	dg I21,I22
Ostatní ischemické nemoci srdeční	dg I20,I23-I25
Plicní embolie	dg I26
Jiné formy srdečních onemocnění	dg I30-I31,I33-I38,I40-I52
Cévní nemoci mozku	dg I60-I69
Aterosklerόza	dg I70
Jiné nem. tepen, tepének, vlásečnic	dg I71-I79
Záněť žil, žilní embolie, trombόza	dg I80-I82
Varixy dolních končetin	dg I83
Jiné onemocnění žil, mizních cév a uzlin	dg I85-I89
Jiné nemoci oběhové soustavy	dg I27-I28,I95-I99

Nádorová onemocnění (pro tab. 2.5.6.)

ZN rtu, dutiny ústní a hltanu	C00-C14
ZN žaludku	C16
ZN tlustého střeva	C18
ZN rektosigmoideálního spojení, rekta, řiti, řitního kanálu	C19-C21
Ostatní ZN trávicího ústrojí	C15,C17,C22-C26
ZN hrtanu	C32
ZN průdušnice, průdušky a plicí	C33-C34
Ostatní ZN dýchacího ústrojí	C30,C31,C37-C39
ZN kosti a kloubní chrupavky	C40-C41
Zhoubný melanom kůže	C43
Jiné ZN kůže	C44
ZN prsu	C50
ZN děložního hrdla	C53
Ostatní ZN ženských pohlavních orgánů	C51-C52,C54-C58
ZN prostaty	C61
Ostatní ZN mužských pohlavních orgánů	C60,C62-C63
Leukémie	C91-C95
Ostatní zhoubné novotvary	C64-C90,C45-C49,C96,C97
Carcinoma in situ	D00-D09
Nezhoubné novotvary	D10-D36
Novotvary nezjištěného nebo neznámého chování	D37-D48

Onemocnění léčená v psychiatrických ambulancích (pro tab. 2.3.1.)

Organické duševní poruchy	dg F00-F09
Poruchy vyvolané alkoholem	dg F10
Poruchy vyvolané ostatními psychoaktivními látkami	dg F11-F19
Schizofrenie	dg F20-F29
Afektivní poruchy	dg F30-F39
Neurotické poruchy	dg F40-F48, F50-F59
Poruchy osobnosti	dg F60-F63, F68-F69
Patologické hráčství	dg F63.0
Sexuální poruchy, deviace	dg F64-F66
Mentální retardace	dg F70-F79
Vývojové poruchy v dětství a adolescenci	dg F80-F98
Neurčená duševní porucha	dg F99
Neplodnost	dg N46, N97

Zdroje dat

- [1] Krajská hygienická stanice Libereckého kraje se sídlem v Liberci
- [2] Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
- [3] Český statistický úřad
- [4] Státní zdravotní ústav Praha
- [5] Světová zdravotnická organizace – databáze Health for all (HFA-DB)
- [6] Institut biostatistiky a analýz Masarykovy Univerzity Brno